

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
January 2, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIS - JANUARY 2, 1997

Nr. 1

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko naujametinis sveikinimas Mieči tėvynainai,

Veržli laiko tėkmė visada lydimą žviesaus ilgesio, gražių viličių. Štai ir vėl visagalis laikas naujametinių varpų skambesiu tuoj tuoj privers suvirpinti kiekvieną širdį. Naujųjų sutiktuvas harkart nenumaldomai primena mums apie dar vienus laiko upės metus – devyniasdešimt ketuosius, šiomis akimirkomis jau tampančius istoriją.

Kiekvienas iš mūsų dabar nors trumpam, matyt, susimąsto apie tai, kokie buvo senieji – trumpučių laiko atkarpa mūsų Lietuvai, jos žmonėms, tokiai senai ir kartu tokiai jaunai mūsų valstybei.

Prabėgę metai buvo dar vienas žinginis demokratijos keliu, nagrinėjant pasirinktu mūsų visuomenės. Vis geriau išmokstame sudėtingiausius dalykus tvarkyti remdamiesi Konstitucija ir įstatymais, gerbdami žmogaus teises ir laisves, savąją valstybę ir jos institucijas, toleruodami nuomonių įvairovę ir pasaulėžiūros skirtumus, rūpindamiesi dvasiniu ir kultūriniu tautos paveldu bei savo Tėvynės ganta.

Išliekame teisėtai reiklūs visų lygių valdžiai, siekiame, kad mūsų mylimas kraštas būtų apvalytas nuo nusikaltėlių sūdučių, korupcijos, įstatymų nesilaikymo, mokestių nemokėjimo ir kitų šėvelinės ekonomikos apraiškų, dėl kurių paprastai kenčia dori verslininkai ir valstybės biudžeto išlaikomi įstaigų darbuotojai, taip pat socialiai remtini asmenys.

Netgi ši šventinė vakarą neturime teisės užmiršti, jog, deja, ne visiems jis džiugus. Vien tik beglobių vaikų turime heletą tūkstančių. Tai visos Lietuvos širdgėla ir negyanti žaizda. Todėl ypač turime gerbti ir palaikyti – moraliai ir materialiai – vaikus globojančias šeimas – šeimyninius vaikų namus. Ir vyriausybė, ir savivaldybės turėtų rasti galimybių konkrečiai paremti kiekvieną, kuri priglaudžia atstumtuosius vaikus ir ryžiasi juos išauginti pilnaverčiais visuomenės nariais.

Žinoma, ateis laikas, kai mūsų vaikai suaugę, į savo rankas perims valstybės vairą, tvarkys šalies ūkį, patys rūpinsis tais visuomenės nariais, kurie be globos negali normaliai gyventi. Tai – pensininkai, našlaičiai, invalidai.

Mūsų valstybė dar nėra turtinga, todėl privalome planuoti jos išlaidas taip, kad nė vienas centas nenuiektų perniek, o mažintų socialinę nelygybę ir įtampą. Mūsų visuomenė nesivadovauja „džiuglių“ įstatymais, taigi konkurencija ir socialinis susiskaldymas joje neturi įgauti kraštutinių formų. Pagaliau valstybė tam ir egzistuoja, kad kiekvienam savo piliečiui sudarytų bent minimalias sąlygas gyventi ir tobulėti.

Pasijusime šią naktį kaip viena didelė, darbšti ir draugiška savo Tėvynės šeima. Tvirta savo istorinėmis tradicijomis, kultūrinėmis, dorovinėmis vertybėmis, suvokianti vykdymų reformų reikalingumą, tikinti gerosiomis galiomis ir jų laimėjimu. Tikinti, kad mums, mūsų gyvenime, nors ir nelengvai, būtina įsigalėti teisingumas, triumfuos geris, kad jis stipresnis už visas blogybes kartu paėmus, net už žiaurumą ir nevilį.

Norime ir troškime didelių permainų – pirmiausia, kad išguitume iš savo gyvenimo skriaudas ir abejingumą, kad nudžiūtų vargetančiųjų ašaros. Ir kad turintieji skirtumai neskatintų vien aklo egoizmo, neužgožtų vienijančių mus – kaip tautą, valstybę – bruožų.

Tyliai tarkime „Sudie“ šioms paskutinėms nueinančių metų sekundoms.

Nuolirdžiai Jums visiems noriu palinkėti ramybės, kurios pirmiausia turime ieškoti savyje. Kartu spręskime mums iškilančias problemas, darykime viską, kad šis Lietuvos valstybės raidos etapas paliktų kuo mažiau randų kiekvieno mūsų sieloje. Pabandykime būti palankesni ir geranoriškesni vieni kitiems, labiau užjauskime ir mylėkime vienas kitą.

Su Naujaisiais metais, brangieji! Tegul mūsų bendras Tėvynės židinys šleidžia žviesą ir sušildo kiekvieno širdį!

1996 m. gruodžio 31 d.

LATGA-A nustebino Baltųjų rūmų sveikinimas

Vilnius, gruodžio 31 d. (Elta) – Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūros LATGA-A darbuotojus maloniai nustebino šventiniai sveikinimai, kuriuos atsiuntė... JAV prezidentas Bill Clinton ir Hillary Clinton. Kad tai ne naujametis pokštas, autorių teisių gynėjai įsitikino aptūrtę titulini Baltųjų rūmų voką ir sveikinimo atviruką su pirmosios Amerikos poros parašais.

Pasak LATGA-A generalinio direktoriaus Edmundo Vaitekūno, šis malonus dėmesio ženklas liudija, kad pasaulyje intelektinės nuosavybės apsauga rūpinamasi aukščiausiu lygiu.

LATGA-A įkurta 1990 m., o metais vėliau įsteigta jos agentūra. Nuo 1992 m. LATGA-A yra Pasaulinės autorių teisių draugijų konfederacijos tikroji narė, yra sudariusi aktuosias

dešimt sutartių su gimininomis pasaulio organizacijomis, pagal kurias Lietuvoje atstovauja šešiasdešimties planetos valstybių, tarp jų ir Jungtinių Amerikos Valstijų, autoriams.

Pirmąją 1997-ųjų dieną bus pagerbta trispaivė

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) – 1997 metais sukanka 78 metai, kai pirmą kartą virš Gedimino bokšto suplaziojo trispalvė Lietuvos vėliava. Todėl sausio 2-ąją Gedimino kalne ir Katedros aikštėje vyks tradicinė vėlavos pagerbimo diena.

Trečiadienį po pietų Katedros aikštėje vyks ikilmingas Garbės sargybos kuopos ir savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos būrio su orkestru rikiuotė. Vilniaus miesto savivaldybės

Laimingų Naujųjų metų, mieli skaitytojai!

Dalia Kutraitė Giedraitienė – televizijos direktorė

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) – „Nenoriu būti per daug plepi“, sako naujoji Nacionalinės televizijos direktorė Dalia Kutraitė Giedraitienė, nenorėdama atskleisti savo artimiausių darbo planų. „Tai bus matyti naujame televizijos tinklelyje, naujose laidos bei geresnėse darbuotojų nuotaikose“, sakė televizijos direktorė BNS, atsiliepusi dar senuoju darbo telefonu.

NRTV generalinis direktorius Vytautas Kvietkauskas 44-erių

metų amžiaus televizijos žurnaliste D. Kutraitė televizijos direktore paskyrė pirmadienį ir patenkino iki šiol televizijai vadovavusio Sauliaus Sondeckio atsistatydinimo pareiškimą.

D. Kutraitės nuomone, jos paskyrimas – „suprantamas sprendimas“, nes V. Kvietkauskas jau konkurso į generalinio direktoriaus vietą metu turėjo galimybę susipažinti su jos programa, darbo principais bei asmeninėmis savybėmis.

Siekiama naujojo švietimo ministro atsistatydinimo

Vilnius, gruodžio 30 d. (BNS) – Lietuvos lenkų kongresas pasipiktinęs kai kuriais naujojo švietimo ir mokslo ministro Zigmo Zinkevičiaus teiginiais ir ketina reikalauti jo atsistatydinimo.

Dienraščiai „Respublika“ kongreso valdybos pirmininkas Seimo narys Artūras Plokštas sakė, kad yra nusiųstas pareiškimas premjerui ir krikščionių demokratų partijai, kuriai priklausanči švietimo ir mokslo ministro postą vyriausybėje užima Z. Zinkevičius.

Lietuvos lenkų kongresas prašo pasiaiškinti, ar kai kurie ministro spaudoje išsakyti teiginiai yra oficiali naujosios vyriausybės švietimo srities programa. Pasipiktinimą sukėlė Z. Zinkevičiaus teiginiai, kad pietryčių Lietuvoje jaunimui „demagogiškai įrodinėjama, kad 'nuo amžių' jų tėvai buvo administracija įpareigoję mėsoto ūkio skyrių nuvalyti sniegą ir pabarstyti smėliu taką į Gedimino kalną. Taip pat bus užkurti du laužai.

lenkai, lenkų organizacijos prievarta bruka vaikams lenkų kalbą, steigia lenkiškas mokyklas. Vargiai vaikai turi mokytis jiems svetima kalbą“.

Švietimo ministro nuomone, visose valstybinėse mokyklose turėtų būti dėstoma Lietuvių kalba, o jos nemokantys mokytojai yra „ne piliečiai“. Jis mano, kad Saugumo departamentas turi išaiškinti visas nelegalias aukštąsias mokyklas, veikiančias Lietuvoje, o jų vadovus patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Tokie ministro žodžiai, lenkų kongreso manymu, „užkerta Lietuvai kelią į Europos tautų bendriją“, prieštarauja Lietuvos Konstitucijai, švietimo bei Tautinių mažumų įstatymams, Žmogaus teisių deklaracijai.

„Ministras nurodina Lietuvos žmonėms, kokios jie yra tautybės, planuoja nelietuviškų mokyklų likvidavimą, teigia, kad žmonės, silpnai mokantys valstybine kalba, nėra Lietuvos piliečiai“, rašoma kongreso pareiškimu.

D. Kutraitė Giedraitienė buvo laikoma viena realiausių pretendentių į NRTV generalinio direktoriaus vietą. Gruodžio 13 d. NRTV generaliniu direktoriumi buvo išrinktas Vilniaus televizijos direktorius Vytautas Kvietkauskas. Jis tuomet surinko 94 taškus, artimiausią varžovą, kino režisierių A. Maciulevičių aplenkęs 6 taškais, o D. Kutraitė Giedraitienė – 15 taškų.

Liberalai palaiko ginklų pasipriešinimą verslininką

Vilnius, gruodžio 31 d. (BNS) – Lietuvos Liberalų sąjunga pareiškė solidarumą su Panevėžio verslininku Rimu Okuličiumi, ginklų pasipriešinusiųjų ji reketavusiems nusikaltėliams.

„Verslininkas pasielgė pilietiskai, ginamas savo turta, gyvybė ir garbe“, pažymima antradienį išplatintame Liberalų sąjungos pirmininko Eugenijaus Gentvilo pareiškimu.

Liberalai pasisako už supaprastintą šaunamųjų savigynai skirtų ginklų išdavimo piliečiams tvarką bei reikią susirūpinimą teisėsaugos institucijų veikla, nes buvo delsta iškelti byla turto prievartautojams, o sužeistieji reketininkai net nebuvo apklausti.

Antradienį naujasis Sveikatos apsaugos ministras Juozas Galdikas pasirašė įsakymą, kuriuo Antanas Vinkus skiriamas Vilniaus universiteto ligoninės „Santariškių klinikos“ generaliniu direktoriumi. „Man yra didelė garbė patekti į ligoninę, kurioje dirba ryškiausias Lietuvos medicinos žvaigždės, kur drauge vyksta gydymo, mokslo ir mokymo procesai“, sakė buvęs Sveikatos apsaugos min. Antanas Vinkus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Madridas. Peru prezidentas Alberto Fujimori antradienį pareiškė, kad įkaltų krizę Limoje galima išspręsti be kraujo praliejimo, tačiau, pasak jo, marksisai sukileliai privalo sudėti ginklus ir išlaisvinti likusius 83 įkaltus. Paklaustas, ar valdžia galėtų atleisti įkaltų pagrobėjams, Fujimori pasakė: „Mano vyriausybė negali numatyti padarinių. Nepaisant to, kartoju, yra didžiulis noras pasiekti taiką, protinę, civilizuoatą sprendimą“.

Grozinas. Antradienio naktį iš Grozno Šiaurės oro uosto buvo išvesta Rusijos kariuomenė, pranešė Rusijos prezidento igaliotojo atstovo Četėnijoje raštinės tarnautojas. Generalinio štabo atstovas pranešė, kad iš Četėnijos liko išvežti dar 3 armijos sastatus. Iš viso nuo lapkričio 29 d., kai pradėta išvesti Rusijos 205-ąją brigadą, iš Četėnijos išvyko daugiau kaip 3,500 šios brigados kareivių, apie 270 šarvuotųjų ir apie 700 automobilių.

Kuveltas. Persijos įlankos arabų valstybės gali atnaujinti su Izraeliu bendradarbiaujančių firmų bei įstaigų boikotą, jeigu Tel Avivas nevykdydys Vidurio Rytų taikos susitarimų, pareiškė Omano valstybės užsienio reikalų ministras. Jeigu Izraelis tęs politiką, kuria išaldomi visai susitarimai su arabais, Persijos įlankos valstybės bus priverstos „peržiūrėti visus kontaktus ir net tą dalinį santykių pagerėjimą, kuris jau įvyko“, sakė jis.

Minasas. Baltarusijos kultūros ministras nurodė uždaryti „ideologiškai kenksmingą“ parodą „Vokietijų propaganda Baltarusijoje 1941-1945 metais“, kuri buvo surengta Antrojo pasaulinio karo muziejuje. Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai karo veteranų organizacijos parašė pasipiktinimo laišką prezidento administracijai, ir tai buvo ne pirmas kartas, kai valdžia uždraudė parodą (vasarą buvo uždaryta paroda, kai viename antisemitiniame kūrinyje valdžios atstovai įvelgė prezidento Aleksandrą Lukošenką veidburo).

New Yorkas. Įtakingas žurnalas „Time“ metų žmogumi šįkart išrinko vieną žymiausių žmogaus imuniteto virusų (ŽIV) tyrinėtojų daktarą David Ho. „Už tai, kad padėjo atitolinti mirties nuosprendį deimintims tūkstančių pasmerktųjų infektojų ŽIV, už tai, kad pradėjo taikyti gydymą, kuris galbūt kada nors leis nugalėti šį virusą“, „Time“ skelbia David Ho metų žmogumi“, rašoma žurnalo vedamajame straipsnyje.

Moskva. 1992-96 m. laikotarpį Rusijoje įregistruota 937,220,000 pabėgėlių ir persikėlėlių iš buvusios Sovietų Sąjungos respublikų. Daugiausiai atvykėlių ankstiavo gyveno Kazachstaną teritorijoje, Vidurinėje Azijoje, Kaukazo respublikose. Iš Lietuvos į Rusiją persikėlė 2,695 žmonių, iš Latvijos – 18,000, iš Estijos – 9,749.

Talinas. Didžiausiu besibai-giantį metų politiniu laimėjimu Estijos parlamento nariai laiko sutarties dėl jūros sienos su Latvija pasirašymą, kuris nutraukė vadinamąjį „strimelių“ karą.

Pekinas. Kinijos užsienio reikalų ministras Qian Qichen pirmadienį užsipuolė JAV del pastangų stiprinti karinius junginius bei gynę šiemet sudarytą Kinijos ir Rusijos „strateginę partnerystę“. Pasak jo, Amerika šiemet atnaujino karinio bendradarbiavimo sutartis su Australija ir Japonija bei siekia i Rytus išplesti NATO. Qian aukštino Kinijos ir Rusijos rybius, teigdamas, kad jie „skatina pastovumą, saugumą ir tobulą įvairių santykių vystymąsi Azijos-Ramiojo vandenyno regione ir visame pasaulyje“.

Londonas. Britų aukštieji politikai pirmadienį pareiškė Vokietijos užsienio reikalų ministrui Klaus Kinkel, jog britų rinkėjai patys spres, kokios jiems reikia vyriausybės. Tokia politikų reakcija sukėlė Kinkel Naujųjų metų proga paskelbtas pranešimas, kuriame jis perspėja D. Britaniją, kad ji privalo apsispręsti, ar nori įsijungti į Europos Sąjungą, paraginamas britus pasirinkti europinę kryptį.

Talinas. 1997 m. Estija ketina Europos Sąjungos misijoje Ženevoje dukart padidinti diplomatų skaičių. Artėjant deryboms dėl prisijungimo į ES, Estijai šioje organizacijoje, vietoj dabar dirbančių keturių, atstovaus galbūt net 10 diplomatų.

Ryga. Žurnalo „Euronews“ gruodžio mėnesio numeryje išspausdintame geriausių pasaulio bankininkų dešimtuku – Latvijos centrinio banko prezidento Einaro Repšės pavardė, jis pavadintas „vieno geriausių divideimnt pirmojo amžiaus finansininkų“. 34 metų amžiaus, vienas jauniausių centrinio banko vadovų pasaulyje, žurnale pavadintas „lato tėvu“. Geriausių finansininkų dešimtukas buvo renkamas iš 50 finansininkų, ne vyresnių kaip 40 metų amžiaus, tačiau užimančių aukštą pareigą finansų institucijose ir turinčių puikius perspektyvas kopti dar aukščiau.

Minasas. Baltarusijai pasisekė išvengti elektros energijos krizės, padidinus energijos importą iš Lietuvos ir Ukrainos. Tai leido sumažinti šalies priklausomybę nuo energijos tiekimo iš Rusijos, nes Baltarusijos skola už dujas Rusijai siekia beveik 270 mln. dolerių.

Guahati, Indija. Pirmadienį šiaurės rytu Indijoje įvyko galingas sprogimas traukinyje, kur 15-koje vagonų vaziauvo apie 1,000 žmonių. Antradienį gelbėtojai paskelbė ištraukę 48 žuvusių kūnus, dar 58 sužeistieji buvo nuvežti į ligoninę. Manoma, kad teroristinio akto metu galėjo žūti apie 300 žmonių.

KALENDORIUS

Sausio 1 d.: Naujieji Metai. Šv. M. Marijos Dievo Gimdytoja; Eufrozina, Meteliovos, Girutės, Sniegė. 1714 m. gimė rasytojas Kristijonas Donelaitis.

Sausio 2 d.: Šv. Bazilijus Didysis (mirė 379 m.) ir šv. Grigalius Nazianzen (mirė 390 m.), vyskupai, Bažnyčios mokytojai; Mažvydas, Gailutė. 1547 m. Karaliaučiuje išleista pirmoji lietuviška knyga – Mažvydo katekizmas. 1599 m. apkrikštyti žemaičiai. 1851 m. gimė ateitininkų steigėjas Pranas Dovydasaitis.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS PAKĖLIMAI IR APDOVANOJIMAI

Lietuvių Skautų sąjungos Pirmia savo 16-tame posėdyje, 1996 m. gruodžio 5 d., lapkričio 1 dienos ir kadencijos užbaigimo proga, pakėlė ir apdovanojo šiuos vadovus ar vadoves:

PAKĖLIMAI:

- I paskautininkės laipsnį:
1. Kristina Janavičiūtė, Toronto.
 2. Regina Kulbytė, Bostonas.
 3. Danutė Mažeikienė, Los Angeles.
 4. Lina Baipsytė Ruplėnienė, Los Angeles.

- I skautininkės laipsnį:
1. Nida Bichnevičiūtė, Čikaga.
 2. Aldona Lingertaitienė, Bostonas.
 3. Naida Šnipaitė, Bostonas.
 4. Birutė Žiaugrienė, Bostonas.

- I vyresnio/ės skautininko/ės laipsnį:
1. Milda Arlauskienė, j.v.s., San Diego.
 2. Vida Gasperienė, Anglija.
 3. Gediminas Lešys, Los Angeles.
 4. Zita Rahbar, Los Angeles.
 5. Donatas Ramanauskas, Čikaga.

APDOVANOJIMAI

- Ordinui Už Nuopelnus:
1. Vyskupas Hansas Dumpys, Čikaga.
 2. Rimas Sriubskis, Toronto.
 3. Danutė Bindokienė, su Rėmėjos kaspinu, Čikaga.

- Lelijos ordinui:
1. v.s. Eugenija Bacevičienė, Brazilija.
 2. v.s. Remigijus Belzinskas, Cleveland.
 3. s. Valentina Čepienė, Bostonas.

4. j.v.s. Antanas Levanas, Čikaga.
5. v.s. fil. Albinas Sekas, Los Angeles.
6. v.s. Giedrė Stankūnienė, New York.
7. v.s. Marytė Utz, Čikaga.

- Padėkos ordinui:
1. v.s. Birutė Banaitienė, Bostonas.
 2. v.s. Romas Fabijonas, Čikaga.
 3. v.s. Antanas Jarūnas, Čikaga.
 4. v.s. Irena Markevičienė, Bostonas.
 5. Janina Miknaitienė, su Rėmėjos kaspinu, Čikaga.

- Geležinio Vilko ordinui:
1. j.v.s. fil. Bronius Juodelis, Čikaga.
 2. j.v.s. Leopoldas Kupcikevičius, Čikaga.
 3. v.s. fil. Liūdas Ramanauskas, Čikaga.
 4. j.v.s. fil. Vytautas Vaitkus, Australija.
 5. v.s. Jonas Zinkus, Australija.

- Sveikiname visus apdovanojimus ir pakeltuosius, linkdami toliau nenuilstamai dirbti Lietuvos Skautų sąjungoje.
- Budėkime ir Ad Meliorem!
- v.s. fil. Kęstutis Jocius
- LSS Pirmiosios pirmininkas

NAMO IŠEJO

v.s. VACLOVAS SVIDERSKAS

v.s. Vaclovas Sviderskas.

Po ilgos ir sunkios ligos š.m. gruodžio 17 d. Los Angeles mieste, mirė v.s. Vaclovas Sviderskas, sulaukęs 88 metų amžiaus. Palaidotas gruodžio 21 d. Forest Lawn (Glendale) kapinėse.

Gruodžio 20 d., penktadienio vakare, Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje prel. dr. A. Olšauskas, dabartinis parapijos klebonas, už mirusio sielą sukalbėjo rožini. Maldas užbaigė skautų vyčių daina. Prie karsto – 12-kos skautų vyčių garbės sargyba, beveik visa velionio „išauginta“ nuo vilkiukų iki vyčių, išreikė paskutinę pagarbą buvusiam savo vadovui.

Šeštadienio rytą kun. A. Volakis aukėjo gedulingas šv. Mišias, jų metu giedojo R. Dabys

ir V. Vilkiene. Prie karsto – skautų garbės sargyba. Pilnutėlė bažnyčia žmonių nuosirdžiai meldėsi už velionį.

Kapinėse, kun. A. Volškiui sukalbėjus maldas ir pašventinus kapą, atsisveikinimui su velioniu vadovavo Rimas Dabys. Trumpai priminė velionio gerąsias savybes, dėkojo Lionel Vilimienai, trejus metus savo namuose slaugiusiai ir globojusiai sunkiai sergantį V. Sviderską. A. Pažiūrienė atsisveikino velionį skautininkų, ių Ramovės vardu, A. Sekas – LSS Brolijos vardu, Z. Rahbar perskaitė atsisveikinimo gautą iš LSS Tarybos pirmininko K. Jocius. E. Vilkas ant karsto užbėrė žiupenę lietuviškos, nuo Gedimino kalno atvežtos, žemės. Apeigos užbaigtos Tautos himnu, giesme „Marija, Marija“ ir „Ateina naktis...“.

Kadangi a.s. brolis Vaclovas gyveno čia vienu vienas (žmona ir dukterė liko Lietuvoje), Los Angeles skautai tvarkė laidojimą: R. Dabys ir A. Sekas rūpinosi apeigų pravedimu, E. Vilkas – visais kitais laidojimo reikalais.

Velionis Vaclovas, jautrios širdies aukštaitis, gimė netoli Anykščių, kur lankė gimnaziją, vėliau persikėlė į Utenos gimnaziją, po to aspirantu įstojo į Karo mokyklą – ją baigė atsisveikinus. Vėliau, iki pasitraukimo iš Lietuvos nuo artėjančios antrosios pasaulio karo, dirbo pasienio policijoje.

I skautų sąjungą įstojo būdamas Anykščių gimnazijos an-

Detroito „Gabiljos“ tuntu skautės – kandidatės ir „Baltijos“ tuntu vyresni vilkiukai sveikina visus brolius, seses, vadovus, es, tėvelius ir draugus, linkdami laimingų Naujųjų Metų. Visi jie gražiai giedoja Detroito skautų Kūčias. Iš k. – Inga Mossaitė, Laneta Zomboraitė, Ingrida Miškinytė, Svaja Mikulionytė, Laura Karvelytė, Arja Kaspulytė, Aras Butkūnas, Danius Giedraitis, Paulius Jankus, Matas Anušis, Renatas Tuky, Vitas Paikšas, Vytukas Kaspulis, Arminas Alksnis.

SKAUTIŠKOS KŪČIOS DETROITE

Salė padabinta, kampe stovi eglutė papuosta šiaudinukais ir lemputėmis. Šalis – praktinė mums primenanti Jėzuso kūlį gimimą.

Sekmadienį, gruodžio 8 dieną, maloniai susirinko nuotaka Detroito „Gabiljos“ ir „Baltijos“ tuntu skautės ir skautai, kartu su giminėmis ir kitais svečiais, šventė savo tradicinę Kūčių vakarienę.

Pradėjome tuntu sueiga, kurią pravedė tuntininkas pa. Paulius Jankus. Ta proga priėmėm dvi naujas seses ir du brolius į mūsų skautišką eilę – skautę kandidatę Arja Kaspulytę, prityrusią skautę kandidatę Liną Mikeską, skautę kandidatę Tada Kaspūtį ir prityrusią skautę kandidatę Aidaną Andrukaitį.

Kūčių programą pravedė tuntininkė s. Rasa Karvelienė. Trumpai apibūdino Kūčių reikšmę, kol prityrusios skautės Elena Strakytė ir Elenutė Sventickaitė, vyr. skautės Lisa Griciūtė ir Lora Maier uždegė žvakes prie kiekvieno svečių stalo ir stalo skirto mirusiesiems prisiminimui. Skautės kandidatės – Arja Kaspulytė, Laura Karvelytė, Svaja Mikulionytė, Ingrida Miškinytė, Inga Mossaitė ir

Laneta Zomboraitė įdomiai pasakojo apie senovės lietuvių burtus ir pranašystes. Pasidalinom kalėdaitėmis, pasisveikinom ir pradėjome patį Kūčių vakarienę. Patiekalai buvo sušalti visų dalyvavusių šeimų.

Po vakarienos giedojome kalėdines giesmes. Pradėjome su jaunėnėmis: skautės kandidatės (jau anksčiau išvardintos), kartu su vyresniais vilkiukais – Arminu Alksniu, Matu Anušiu, Aru Butkūnu, Danium Giedraitiu, Pauliu Janku, Vytuku Kaspuliu, Vitu Paikšu ir Renatu Tuku – giedojome dvi giesmes. Juos paruošė vyr. skautė Virga Simaitytė. Paskui visi kartu giedojome, mums vadovavo sesė Virga su vadovu pagalba. Užbaigimą šį gražų vakarą skautišką ratą ir daina.

Skautų Kūčios dalyvavo daugiau negu 200 asmenų. Vakara puikiai suorganizavo ir status šventiškai papuošė komitetas: Lina Anušienė, Alma Butkūnienė, Virga Norkevičienė, Margaret Rudienė ir Lilė Strakienė. Daug įkintų tėvų prisidėjo prie Kūčių pasiekimo. Dėkojame jiems visiems už jų pasiaukojimą. Dėkojame visiems už dalyvavimą.

r.k.

FSS ČIKAGOS SKYRIAUS POBŪVIS

FSS Čikagos skyriaus filistei gruodžio 20 d. numatytą kalėdinę sueigą, dėl to patį dieną PLC ruošė Kūčių, teko nukelti į 1997 metų sausio 10 d. Sueiga vyks PLC „Bočių“ mėnėje. Pradžioje 7:30 v.v. Pabėkime, pasivaikiname skaniais šaltais užkandžiais. Visi laukiami. Dalyvavimo kaina 10 dol. Apie dalyvavimą iki sausio 7 d. praneškite fil. Ramonai Kaveckai, tel. 708-499-0687.

GERASIS DARBELIS A.A. SEŠĖ MILDĄ POVILAITIENĘ PRISIMENANT

Pulk. J. Šarauko skautų vyčių šidinio nariui R. Povilaitiui pagerindam, a.s. Mildos Povilaitienės vardu gėlių vietoje sukojo našlėms Lietuvoje: „Vaikų Viltis“ – 75 dol. (J. ir A. Grinos, L. ir A. Ramanauskai) ir „Saulutė“ – 225 dol. (K. ir D. Jotai, S. ir J. Miknaitiai), J. Paronai, G. ir I. Deveikiai, R. ir R. Fabijonai, V. ir R. Kūčiai, V. Kizlaikis, A. ir M. Milašiai, R. ir D. Puodžiūnai, R. ir V. Račiūnai, A. ir E. Pauzoliui.

LSS VEIKLOS AUSTRALIJOJE 50 METŲ JUBILIEJUS

Lietuvių Skautų sąjungos veiklos Australijoje 50 metų sukaktis pradėsime švėsti Jubiliejinę stovyklą „Eukalipto šėselis“. Stovykla 1997 m. sausio 2-11 d. vyks Gilwell Park Scout Camp, Gembrook Launching place Road, Gembrook. Stovyklą pradedame ketvirtadienį, sausio 2 d. ir baigiam šėstadienį, sausio 11 d. Stovyklos lankymo diena bus sekmadienis, sausio 5 d.

Ne vien skautams velionis buvo paslankus. Toks jis buvo visiems. Ne vienam lošangelio lietuvių – tai namas nuolat, tai sienas idejo, tai sandėliuką pastatė už acit.

Velionis Vaclovas Sviderskas žemiškų turtų nepaliko, jais nesirūpino. Paliko tai už jokių pinigų nenupirkei: gražius prisiminimus iš vieno žmogaus gyvenimo, mylėjusio jaunimą, skiepijusio jiems Tėvynės lietuviškos meilės. Paliko pavyzdį, kad skauto įdėdus, tai gyvenimo būdas, ne šiaip sau pažadas gaunant skautišką kaklaraištį. Tap dvasinis turtas liks buvusių vilkiukų, skautų vyčių ir visos skautiškios šeimios širdyse.

Valerija Baltušienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 20th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas matinant, pakvitatimui už gautas prenumerasas nesimptami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, patymima, iki kada yra užsimokėjimas.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėstadienio laida			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užskant i Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėstadienio laida	\$55.00		
Užskant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėstadienio laida	\$100.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė
Administracijos Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėstadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėstadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų prašymų kė nors šalbi.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiara. Neaukdotu straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

MAŽOSIOS LIETUVOS REIKALŲ TARYBA

Akademinio skautų Sąjūdžio Vydūno fondo (Vydūno Jaunimo fondo) veteranai Vytautai Miknauai

Gerbiamas Jubilatas,

Sutikę atgimusį Kristų, viltingai einame i Naujuosius 1997-uosius metus, kurie prasideda K. Donelaičio ir pirmosios lietuviškos knygos gimtadieniais. Simboliška, kad tarp šių dienų yra ir Jūsų Diena. Mes Jus labai vertiname už tai, kad neleidiate lietuviams pamiršti savo tautos sąjūties – Vydūno. Dabar Jūs neatkiriama nuo Vydūno – kalbėdami apie jo įėjimą per XX amžių, visada prisiminsime ir Jus.

Te likę 25 metai (iki šimto metų jubiliejaus) būna Jums patenkinimo nuveiktais darbais metai. Būkite kaniški turtas ir dovanai dovanus kaip Vydūnas.

V. Šilko
MLRT pirmininkas
D. Bakamienė
MLRT at. sekretorė

LINAS SIORYS, M.D.
Ophthalmologist/Ally Chirurgo
9839 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0822
4140 W. 63rd St.
312-738-7700

Dr. ALGIMAS KAVALIŠKAS
Specializybė vidurių ir viršutinės žarnos ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-555-5555
Pirm. 9 v.v. - 7 v.v., antr. 10 v.v. - 3 v.v., p.p.
ketv. 10 v.v. - 7 v.v. šėstadienį ir m. dienomis reikalingas sutarimas.
Prilima „Medical Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZYBĖ – AKY LIGOS
3000 W. 95 St. Tel. (708) 482-0101
Valandos pagal sutarimą

DR. JOVITA KEBELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9625 S. 75th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 555-0101
Valandos pagal sutarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 105 St., Oak Lawn, IL
Pirmos apyt. su Northweston un-to
diplomu, lietuviams suvartojus dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktuškai. Susitikimai
(kalbėti angliskai) tel. 708-423-0889

Kab. tel. (312) 471-3339
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIŲS LIGOS
7728 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

Cardus Bieganski, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-423-7700

MR. GABRIEL NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUNNALA, M.D.
Sirdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal sutarimą

DR. V. J. VASANTHINI
DANTŲ GYDYTOJA
4617 W. 95 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREKUS
DANTŲ GYDYTOJA
5880 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 555-0888
Valandos pagal sutarimą

DR. PETRAS V. KIBELIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Evanston, IL 60120
708-641-0500
Valandos pagal sutarimą
Vakarinis ir savaitinis tel. 708-641-1189

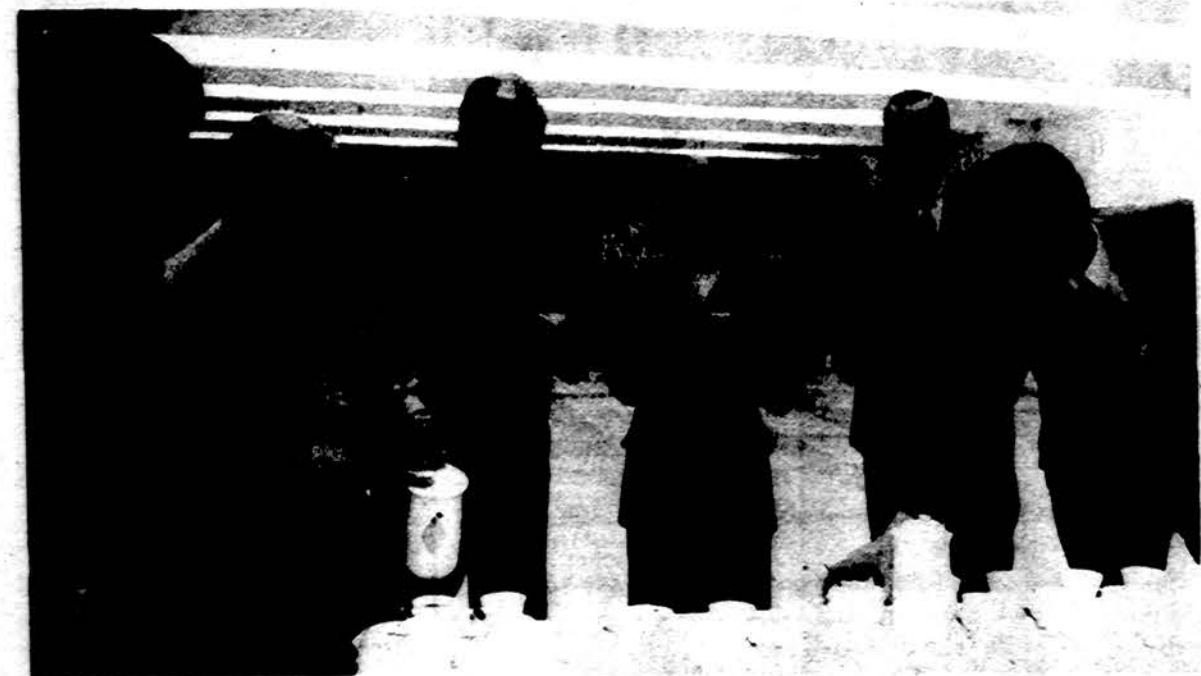
GERARDAS VERNAS, M.D., S.C.
Specializybė – Vidaus ligų gydymas
Kalamazoo ligoninė
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal sutarimą
Tel. (312) 555-7700

ARAS ŽILGAS, M.D.
MORFĖ RUDAITIS, O.D.
AKY LIGOS – CHIRURGIA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
3025 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60155
(630) 433-0120

Lietuvos policijos akademijos pastatas Vilniuje.

Nuotr. R. Sandos

Lietuvos policijos akademijos pareigūnai ir svečiai kalėdinio pobūvio metu. Viduryje — plk. Genovaitė Udrienė, šalia jos — gen. Alvydas Pumputis.

Nuotr. R. Sandos

KALĖDINĖ EGLUTĖ LIETUVOS POLICIJOS AKADEMIJOJE

NENDRĖ RAGALEVIČIŪTĖ-ČERNIAUSKIENĖ

Artėja Kalėdos, Naujieji. Daugelis mūsų susimąsto: ką gero nuveikė per metus, kokius vėjus atpūšs ateinantieji?

Pratęsdama 1996.09.21 „Draugo“ spausdintą straipinį „Lietuvos policijos akademija“, vėl norėčiau paversiti šios valstybinės aukštųjų studijų ir mokslo įstaigos duris, pakalbėti su studentais, dėstytojais. Kuo gyvena LPA ištisus metus, kokios nuotakos laukiant Naujųjų?

„Šie metai buvo gan geri ir laimingi, — sakė užkalbinta akademinio skyriaus viršininkė pulkininkė Genovaitė Udrienė. — Buvo užbaigtas naujas LPA pastato korpusas. Įrengti kabinetai europinio lygio. Mums padėjo „Atviros Lietuvos fondas“, rėmė Prancūzijos ambasada, kuri dovanojo vadovėlių, žurnalų, specialių mokslo priemonių, Vokietija — vadybos, etikos knygy.

Jau išleidome antrą magistrų laidą (penkerio mokslo metai, trys studijų pakopos), pirmą ne-

akivaizdinių studijų magistrų laidą (šešeri mokslo metai, dvi studijų pakopos)“.

Siekama, kad pasaulyje pripažintų Lietuvos aukštųjų mokyklų diplomus. Norima įsijungti į ISCED programų klasifikatorių. Juk mūsų ir užsienio studijų programos skirtingos. Respublikoje vyksta diskusija dėl universitetinio ir profesinio mokymo. Aukštosios mokyklos, tuo patiu ir Policijos akademija svarsto, kokių studijų programų mums reikia: ar universitetinių, teikiančių kvalifikacinius bakalauro ir magistro laipsnius, ar profesinių kvalifikacijų studijų, teikiančių profesinę kvalifikaciją. Manome, kad Policijos akademijoje bus galima pasirinkti studijoms programas, teikiančias kvalifikacinius laipsnius ir profesinę kvalifikaciją. Tobulinti šias programas — mūsų artimiausias tikslas“.

Mario užkalbintas pirmo kurso studentas Aleksander V. yra

baigęs aukščiausiąją medicinos mokyklą ir į Akademiją atėjo, vedinas noro dirbti policijoje. „Esm realistas. Teko ir blogų atsiliepimų išgirsti apie policiją. Bet galvoju, kad visuomenės nuomonė pasikeis. Tuomet, kai žmonės dirbs“.

„Kiekvienais metais į akademiją ateina tik keli mokyklai, dažniausiai nesubrendę, jaunimas, — dalinosi mintimis vyresnysis leitenantas Jonas Pugaciauskas, kuris metai iš metų gauna „aukleti“ dalį pirmakursių. — Daugumas galvoja, kad, kai jie nueis dirbti — kalnus nuvers. Būna kitaip. Iš eina pirmakursiai pavasarį mėnesio praktikai ir dingsta tokios mintys. Mokyti reikia. Akademiją baigti. Kai bendramintčių bus dauguma, policija pasikeis per keleris metus“.

Galiu pridurti, kad šiais metais į LPA pirmos pakopos dieninių skyrių egzaminus laikė apie 800 merginų ir vaikų. Įstojo 508.

Kadangi po mokslo pirmame kurse vyksta atrenkamieji egzaminai į antrą pakopą, tai iš 516-os praeitais metais įstojusiujų, šį pavasarį į antrą pakopą perėjo vos 100. Kita antros pakopos dalis — studentai, įstojusieji po metų ar daugiau dar-

bo praktikos. Užkalbinau sėkmingai be „pertraukų“ į antrą pakopą perėjusią Regina D. „Praeitais mokslo metais sesijos nebuvo sunkios“, — dalinosi mintimis antrakursė. — Kiek sunkiau buvo po šauniosios Akademijos pirmakursės rinkimų. (Ji ir tapo šauniosiaja, — aut. pat.) Gal kiek buvau idealistė. Bet pasi-keičiau — esu jau realistė“.

Studentas Virgis F. po mokslų pirmame kurse metus buvo praktiniame darbe ir šį rudenį sėkmingai įstojo į antrą kursą. „Ne. Praktikai atiduotų metų negaila, — tvirtino Virgis F. — Manau, po pirmos pakopos visi turėtų eiti padirbėti. Norisi daug ką keisti policijoje. Bet juk ir pati visuomenė turi tobulėti“.

Pokalbiui pasikvietia ir praeitais metais kalbintą studentą Darių V., kuris toliau sėkmingai tęsia studijas antroje pakopoje, jau trečiame kurse, dieniniame skyriuje, ir t.p. dirba policijoje. „Išėjau daugiau žinių. Tarp pirmos (pirmas kursas), antros (antras ir trečias kursas) ir trečios (ketvirtas ir penktas kursas) pakopų studentų skirtumas didelis: ir žinių kraitis, ir susivokimas. Reikia Lietuvos policijai magistrų (trečia pakopa, penki kursai). Koks žmonių sąmoningumas, toks ir darbas“.

Uždavus klausimą ar Akademijos studentai kūrybingi, entuziastingi, estetinio lavinimo centro viršininkas pulkininkas leitenantas Stasys Puzas nusišypsojo. „Spręsk pati. Turim susibūrusį vyrų chorą „Aras“, merginų vokalinį ansamblį „Astra“, mišrų chorą, kaimo kapičią, folklorinį ansamblį, pučiamųjų orkestrą, instrumentinį ansamblį „Diksilandas“, Akademijos pučiamųjų kvintetą, pramoginių šokių kolektyvą. Mus daug kur kviečia. Buvom Vokietijoje, Šveicarijoje. Važiuojam jei tik yra finansų ir turim laiko“.

Šiais, kaip ir kiekvienais metais, bus Akademijoje simbolinė Kūčių vakarienė, 2 d. po Naujųjų studentai rengs vakaronę. Tarp darbų pasikendusi radau ir Akademijos neakivaizdinio skyriaus ketvirtą kursą (neakivaizdinių studijų antros pakopos) klausytoją, šiais metais išrinktą geriausiu Lietuvos kelių policininku, Vilniaus miesto VPK kelių policijos specializuoto bataliono jaunesnįjį inspektorių Ausrių Andriuskevičių. „Baigiau Vilniaus 41-ą vidurinę mokyklą. Studijavau Pedagoginio instituto (dabar VPU, — aut. pat.), iš kur buvau paimtas dviem metams į rusų armiją. Studentavau medicinoje. Galiausiai 1991 m. pradėjau dirbti policijoje, o 1993 m. įstojau į Akademijos pirmo kurso neakivaizdinį skyrių. Dar mokykloje mokslai sekėsi labai gerai. Galų gale suradęs savo pašaukimą neblogai mokausi ir LPA. Darbas taip pat patinka. Geriausia

kelių policininko rinkimai prasidėjo 1996 m. sausio mėn. Vilniaus m. atakruose padalinuose. Po to, konkursas tarp miesto, rajonų, galiausiai — tarp Lietuvos apskrityų, o š.m. spalio 1 d. — respublikinis konkursas. Perėjau visus etapus. Pasisekė“.

Kitais metais manęs laukia baigiamieji studijų egzaminai. Artėjant Naujiesiems savo bendramokslams ir bendradarbiams norėčiau palinkėti sėkmės, sveikatos, džiaugsmo, geros kloties“.

„Reikia būti optimistais bet kokiose gyvenimo situacijose — ryžtingiems, ištvermingiems. Darbas ir yra gyvenimas. Jei jis sekasi, duoda materialinės naudos, patenkina dvasinius poreikius. Reikia turėti tikslą!“ — pabrėžė plk.lt. S. Puzas.

„Norėčiau, kad studentai išsiverstų siekti mokslo žinių“, kalbėjo plk. G. Udrienė. „Šiaip palinkėčiau sveikatos, kasdienio džiaugsmo“.

„Na, o aš Naujuose metuose kiekvienam iš mūsų siūlau pažvelgti į save iš šalies, į savo vidų“, sakė vyr.lt. J. Pugaciauskas.

Taip pat uždaviau savo pašnekovams vieną bendrą klausimą — ką palinkėtų švenčių progą bendraamžiams, kurie dėl vieno ar kito priežastį yra toli nuo Lietuvos ir negali su šeima sėsti prie Kūčių vakarienės ar sutikti Naujuosius su senais draugais.

„Nenuautėti“, linkėjo kalbintoja Regina D.

„Visur gerai, kur mūsų nėra. Sugrįžkit į Lietuvą“, sakė jaun. inspektorius A. Andriuskevičius.

„Kiekvienas nori, kad būtų kiek geriau kiekvienais metais. Nuostabu, jei dvasinės vertybės būtų aukščiau už materialines, — dėstė mintis vyr.lt. J. Pugaciauskas. — Linkiu sugrįžti į Lietuvą“.

Su paskutine mintimi sutiko ir Darius V. „Juk grįžti ir vėl tos pačios problemos. Ar ne laikas jau susiimti ir bandyti kažką daryti čia. Surasti savyjėgų ir noro. Svetima žemė yra svetima — sunku išleisti šaknis“.

„Brangiausia, ką žmogus turi — namai, jų šiluma. Ne ilgai pasidildys prie svetimos ugnies“, taip į uždutą klausimą atsakė plk. G. Udrienė.

„Norėčiau, kad per meną, kultūrą, istoriją išliktų lietuviška dvasia, — linkėjo plk.lt. S. Puzas. — Ką bedarytumė ir kur bebūtumė — ar Brazilijoje, ar Australijoje, ar Amerikoje, — turim prisiminti savo šaknis — esam lietuviai“.

Na ir aš, pasinaudodama proga, mylimiems viens kitą žmonių linkiu gerų ir turtingų Kūčių stalo, šviesių ir laimingų Kalėdų, Naujųjų metų.

Ramybės Jums ir Jūsų namams.

Laimingų Naujų Metų!

Kai kurių tautų senoviuose papročiuose buvo gyvybiškai svarbu pasakyti „i sveikatą“, žmogui nusičiaudėjus. Tikėta, kad čiudulio metu iš kūno išskrendanti siela — jeigu niekas nepalinks „i sveikatą“, ji gali nesugrįžti ir žmogus mirs... Nors šiandien vargiai kas tikėtų tokiu senovišku prietaru, bet kasdien savo aplinkoje susiduriame su šio papročio liekanomis, kai visai nepažįstami žmonės vieni kitiems linki „i sveikatą“, išgirdę nusičiaudėjimą. Žinoma, tai gražus paprotys, paliekantis malonų jausmą ir palinkėjimą, ir linkėjusiam. Panašiai galime sakyti ir apie paprotį pasveikinti su Naujaisiais metais, būtinai palinkint „laimės, sveikatos, turto ir kitų vertybių“.

Tad visų pirma: „Draugo“ redakcija nuoširdžiausiai sveikina visus savo skaitytojus, bendradarbius, rėmėjus, talkininkus, geradarius ir visą lietuviškąją visuomenę su Naujaisiais metais. Linkime visiems sveikatos, ištvermės, susiklausymo, vienybės ir gero šilto, šeimyniško jausmo, kuris visus jungtų darbuotis Lietuvos labui, bet kartu ir lietuviybės išlikimo, klestėjimo, gyvybiškumo už tėvynės ribų gerovei. Linkime atsikratyti menkavertiškumo liekanomis, didžiulius savo kilmę, savo atliekamais darbais, savo kultūrinėmis vertybėmis — atsineštomis iš tėvynės ir sukurtomis sieti-muose kraštuose. Linkime gerbi vienas kitą, padėti vienas kitam ir palaikyti glaudų ryšį, jeigu ne asmeniškai, tai bent per lietuvišką spaudą (ypač „Draugą“). Kol ir mūsų namus ateina bent vienas lietuviškas laikraštis, neuomet nesijausime vieni, nes jis jungia visus lietuvių ir turtą, artimą, nesuskaldomą vieneta

Peržengus Naujų metų slenkstį, mada atsigręžti atgal; kartais su liūdesiu, kartais su nostalgija, kartais su džiaugsmu. Liūdna, kad praėjusiais metais iš mūsų tarpo atsiskyrė daug brangių, labai dar mums reikalingų ir naudingų žmonių. Jų paliktos spragos vargiai bus kada užpildytos. Taip pat nelabai malonu prisiminti, kad pernai lietuviškosios visuomenės tarpe buvo dar per daug skaldymosi, nesutarimų, piktos valios, tarytum mes vis negalime išmokyti pakantumo ir vis tebesielgiame lyg tos pasakėčios paukštis, žuvis ir pelė, pakinkyti į tą patį vežimą: kiekvienas traukiame į savo pusę, o vežimas — nė iš vietos. Šis reiškinys, deja, būdingas ir pavieniams asmenims, ir bendruomenės veikėjams, ir net lietuviškai spaudai, kuri (lyg

neturėdama, ko rašyti) vis ieško, kaip „kitiems ignybt“.

Su džiaugsmu galime žvelgti į pasiekimus — buvusią tautinių šokių šventę, kuri sutraukė gausybę dalyvių — tiek atliekų, tiek publikos. Džiaugiamės buvusiais sėkmingais renginiais, ypač tais, kurių tikslas buvo padėti vargstantiems Lietuvoje — našlaičiams, ligoniams, partizanams, buvusiems tremtiniais ir kitiems. Su malonumu prisimename partizanų dainininkų „Girių aidas“ viešnagę, kuri galbūt padėjo išsklaidyti tamsią nuotaiką, paliktą kiek anksčiau apsilankiusios panasios grupės. Su šiltu jausmu ir pasididžiavimu minime artimo meilės darbus, atliktus užsienio lietuvių labdaros organizacijų: „Vaikų vilties“, „Aid to Lithuania, Inc.“, „Našlaičių globos komiteto“, „Saulutės“, „Lithuanian Mercy Lift“. Partizanų globos komiteto, Lietuvos Dukterų, BALFo ir daugybės kitų.

Tačiau mūsų vilčių išsipildymo kulminacinis taškas pernai buvo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai, kuriuos šį kartą laimėjo jau nebe buvusieji komunistai. Tvirtai tikime, kad naujoji vyriausybė visomis išgalėmis stengsis atitaisyti per ketverius metus ankstesniosios valdžios padarytas blogybes ir vesti mūsų tėvynę į šviesesnę ateitį. To ir linkime. Ta pačia proga verta pastebėti, kad užsienio lietuvių įnašas priešrinkiminėje kampanijoje buvo labai svarus (galbūt niekuomet nesužinosime, kiek daug skirtumo mūsų pastangos padarė).

Pernai, kaip ir anksčiau „Draugas“ juto tikrai nuoširdžią paramą, talką ir lietuviškosios visuomenės (skaitytojų ir ne-skaitytojų) pritarimą, todėl ir sunkiausias darbas buvo įveikiamas, ir didžiausios kliūtys nugalimos. Nors ir ateitį — ne tik šiuos, bet ir tolimesnius metus — žvelgiam su viltimi, bet taip pat prašome nenutraukti paramos. Be skaitytojų, be bendradarbių, be rėmėjų ir talkininkų šiandien jokia lietuviška spauda neišsilaikytų. Mums reikia ne tik finansinės pagalbos, bet — galbūt tiek pat svarbu — bendradarbiavimo: rašykite apie savo veiklą, siųskite nuotraukas, pasidalinkite savo šeimos džiaugsmiais, pasikeiskite nuomonėmis laisvų skyriuose, reaguokite, leiskite mums pajusti jūsų nuotaikas, pageidavimus (ir net nepasitenkinimą) — tik tuomet „Draugas“ bus tikrai sėkmingas.

Linkėdami visiems laimingų, sveikų ir nuotaikingų Naujų metų, linkime taip pat visuomet draugauti su „Draugu“!

KOKS LIETUVOJ RUDUO

2

JUOZAS KONČIUS

Jaunesniajai kartai, kuri nebeprisimena senojo kaimo vaizdo, gerdojo apie jį tik iš tėvų ar senelių pasakojimų, šios kaimo sodybos kelis smalsumą, o svetimšaliams nuostabą, lyg patektus į pasakų šalį. Vyresniesiems, kurie dar prisimena prieškarinę Lietuvą, šis kraštovaizdis su suvežtomis sodybomis, sužadina gal kiek skirtingus jausmus. Nejuotia prieš akis išaugą tavo paties medinė gryčia su tvartais, jauja, klėtim ir kitais pastatais. Viskas grįžta savo vieton taip, kaip buvo, ir turėtų būti; ir klevas prie kelio, ir kieno šulinys, ir kryžius darželyje. Nedidelis čia į tave namų šiluma, gūdu ir svetima tau. Visas patįstama: ir medžio sienos, ir šiaudiniai stogai, ir statinių tvora, bet neįsaku ir

svetima. Įėjus vidun, permeti viską akimis, kaip bet kur, žvelgdamas į muziejaus ekspozitatus, nesinori ilgiau pasilikti — nuleidęs galvą kiūtni laukan.

Autobusu apvažiuojame visą muziejaus plotą; vietos daug, erdvi. Kai kur ganosi prižiūrėti, moka ožka, vešlia žolė gražia gerai nusigamę supančiotas „šėmaitukas“. Čikagietį tarpe pasigirsta nepasitenkinimas, kodėl jie taip vargina supančioje arkliauk, peiti, nei pabėgti negali, strikt — pastrikti turi šoktioti. Moterys įsidrąsina, prieina prie jo artiau, myluoja jo galvą, glosto karečius, kasinėja kaktą, o jis labai patenkintas, sprandą rietia. Kai visi nusina, striktodamas sėka iš paakos, o, pasiekęs kelia, sustoja ir dairosi į apie autobusą

sustojusį savo gerbėjų būrį. Nuo kelio trauktis jis nei nemanoma, malonūs buvo moterų pirščiukai, kai jam kaktą kasinėjo. Laukia, gal vėl kas ateis. Jis nesukuba trauktis iš kelio — sotas, gali ir pastovėti. Būryje šurmulys, reikia arklį nuvesti nuo kelio. Bando viena, bando kita, nesiseka. Prieina Danutė. Nors ji ir miestietė, bet kaime gimusi, moka elgtis su arkliais. Tuo mes neabejojame. Jau prieš tai ji radusi priristą arklį, nutaria,

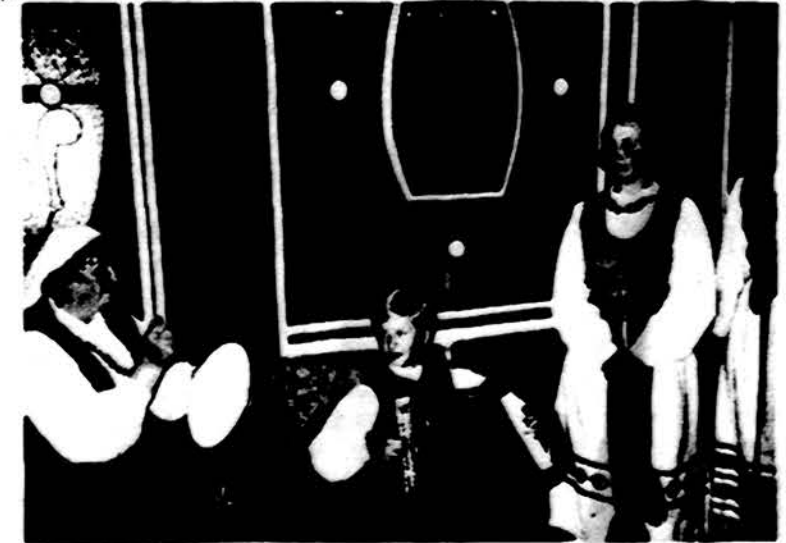
Žemaitiškos gryčios kambarys etnografiniame muziejuje Rūmaitiškos.

ly, reikia arklį nuvesti nuo kelio. Bando viena, bando kita, nesiseka. Prieina Danutė. Nors ji ir miestietė, bet kaime gimusi, moka elgtis su arkliais. Tuo mes neabejojame. Jau prieš tai ji radusi priristą arklį, nutaria,

kad arklis žolė apie savo ratą jau nugriaužė, tikriausiai dar alkanas — išauna kuolą ir pavedusi prižiūri jį naujoje vietoje, kur žolė vešlesnė. Bet su „šėmaituku“ ir jai nesiseka, kol pagaliau netoliese darbavęsis vyriškis neprieina ir nenuveda arklį nuo kelio. Žino jis, ko klausyti.

Apvažiuojame autobusu visas sodybas. Sustojame ir prie Sibiro tremtinių gyventos pastogės — iš velėnų ir samanų sukrautos jurtos. Apžiūrėjome ją iš lauko, vidun nepatekome, durys užrakintos. Sienoje buvo mažutis storo koklinės plytos formos stiklo langas, bet pro jį nieko neįžiūrėjome. Ši jūrta kažkam, atrodo, ne prie širdies: bandęs pramušti storo stiklo langą, bet nepavyko.

Kiek nuotraukų buvo padaryta, prie visų pastatų, tvorų ir lipynėm; prie šulinių su svirtim ir gelių darželių prie galinio langų. Daug kur ant suoliukų prie gyvenamo namo senoviniiais

Etnografinio ansamblio „Žaisas“ narsai.

apdrėdais apsiavilkusios moteriškos aiškino muziejaus įvairovės, į klausimus atsakinėjo, o viena kita marcipano širdelių ir grybų prisikepusios turėjo, ir svečius vaišino, o kas panoro, galėjo nusipirkti ir į namus parsivežti. Taip ir mes padarėme.

Tik gaila, kad viesbučio kambaryje apsilankė „naktiniai svečiai“ ir pyragėlius, nors ir pakeltus ant stalo, surado ir, pasimėgdami saldumynais, gerokai apgraužė.

(Bus daugiau)

KUČIOS TOLIMAME SIBIRE

E. RINGUS

Antaną pažino visi miestelio gyventojai, nors nevėsi arti. Jis atvyko į miestelį ir kažkur apsigyveno aplūsusioje senoje klebonijoje. Jo pareigos buvo aptarnauti vietinę bažnyčią, paruošti ją kunigo atvykimui iš kaimyninės parapijos. Jo tikros pavardės turbūt niekas nežinojo. Daugelis vadino jį keistuoliu. Tačiau jis buvo mėgstamas, nes buvo malonus, visados besišypsantis ir pasirodęs padėti, kas jo prašė. O dažniausias prašymas būdavo: pagroti sena armonika. Tai nebuvo modernus akordeonas, tačiau Antanas išgudavo iš jos garsus ir dainas, jaudinančias klausytojus.

Ta armonika mane išgelbėjo, dažnai sakdavo Antanas. Pasakodavo, lageryje dažnai gaudavo papildomą dubenėlį arbiros, kai pagrodavo viršininkams, ar buvo pašaliamas prie lengvesnio darbo.

Vieną pavasario dieną, Antanui grojant prie barako sienos, praeidamas lageryje vyriausias viršininkas išgirdo jo grojimą ir stabtelėjo. Priėjęs prie Antano, pagyrė jį ir net pavadino muziku, sakdamas, kad menininkai prisideda prie darbo klasės žmonių dvasinės gerovės. Taip jis tikrai pasakė ir liepė persikelti į arklių tvartą. Lengvas darbas ten buvo, o svarbiausia apsaugojo nuo Sibiro šaltų.

Nuo tos dienos lageryje viršininkai dažnai kviesdavo Antaną groti jiems ir net visai stovyklai, švenčiant tarybines šventes, ar akompanuoti lageryo chorui (toks buvo). Tačiau dažniausiai jis buvo kviečiamas, kai lageryje viršininkai susirinkdavo pagerti patys. Kartais reikėdavo groti tik patiam vyriausiam viršininkui, kai jis traukdavo samogoną vienas. Kai jis jau būdavo gerokai nugėres, prašydavo pagroti ne rusiškas melodijas. Tada aš bandydavau groti valsus ir, kai pritrūkdavo įterpdavau lietuviškas dainas. Pastebėjau, kad grojant, viršininkas atsilėdavo ir užmerkdamas akis, kartais net užmigdavo. Tada aš tyliai išlinkdavau spelioidamas, kas jam labiau patikdavo.

Šią istoriją miestelio gyventojai girdėdavo dažnai. Apie išgyvenimus lageryje Antanas vengdavo pasakoti, arba, jeigu bandydavo, tai tik tyliai, prieš tai apsidairęs, ar nėra nepažįstamų asmenų. Todėl visus nustebeino nelauktas įvykis. Vieną dieną atvažiuoju juoda mašina su pora milicininkų, liepė Antanui sukibai apsiręngti ir išvežė. Tas įvykis sukūrė visus gyventojus. Spėjimams nebuvo galo. Visi bandė rasti priežastį. Po ilgų diskusijų prieita išvada, kad jį išvežė dėl pamokslų, pasakytų bažnyčioje, kai kunigas iš artimos parapijos neatvyko per Kalėdas. Dėl visos tos tragedijos buvo kalta priekalėdėsnis sniego audra, kuri visiškai užbloko kelią į mūsų parapiją. Dvi dienas snigo be pertraukos, kaip niekad. Kučių dienos ryte saulė pasirodė, bet tik trumpam laikui. Nauja pūga vėl užtemdė dangų. To nepaisydami, miestelėnai nutarė pasiųsti vieną parapijietį atvežti kunigą iš tolimesnės parapijos, kur tuo metu be klebono buvo dar vikaras.

Kaip įprasta, Antanas jau triūsė bažnyčioje nuo ankstyvo ryto. Patikrino altorių, žvakides, pataisė Kūdikielį edžias ir buvo pasiruošęs vakarinėms Mišioms. Po pietų uždegė žvakes, nes bažnyčioje jau darėsi tamsu, patikrino vargonus ir laukė ateinančių parapijietų. Atidavęs bažnyčios duris, pastebėjo, kad moterys, apsigubusios sto-

romis skaromis, jau traukė bažnyčios link. Moterėlės nelaukusios paskubėjo užimti pirmas vietas. Vyrai dar neakubėjo, nes norėjo patraukti paskutinį „marchorok“ dūmą. Kas žino, kada tas kunigėlis atvyks? Taip ir buvo, išmūšė atvežti kunigo, vis dar nepasirodė. Nekantūs parapijietiai vėl pradėjo spėlioti, nes jie jau buvo išsėdėję daugiau kaip valandą. Užgirdę silpną dzinguliukų garą, visų galvos atsuko į duris, už kurių, jau seniai stovėjo Antanas, apsilvęs kaip balta kamzda.

Per šventoriaus duris privažiavo rogė, bet kažkodėl neartėjo prie bažnyčios durų. Kunigo nebuvo. Vežėjas, kaip jam primta, iš rogių neakubėjo. Nors jau šventoriuje būdamas, garšiai nusikeikė. Kelias buvo taip užnigintas kad pravažiuoti jokios galimybės nebuvo. Maža to, vėjas buvo nuvertęs medį skersai kelio. Žodžiu, kunigo Kalėdoms nebus. Be kunigo jokios kalėdinės Mišios, neprasmingos be smilkaų kvapo, nebus pakelta monstrancija, nebus pamokslas. Ir štai tau pirmos kalėdinės Mišios be kunigo.

Visi pasijautė apvilti ir jų bažnytelė pasirodė kažkokia svetima, be šventumo, pilka. Žmonės patys pradėjo maldas, lyg ir truputį skubėdami. Kai kurie jau rengėsi išeiti, paskutinį kartą persižegnojami prieš altorių. Jiems beieinant pro duris į tamsią naktį, iš varpinės pasklido varpo garsai. Visi sustūro į varpinę ir negalėjo suprasti, kas darosi. Minia tiesiog sustingo, kaip ir aplinkinė gamta.

Varpai nutilus, iš bažnyčios pasklido muzikos garsai. Tai muzika sklido iš bažnytinės mažos filharmonijos, o ją grojo Antanas. Žmonės grįžo bažnyčiai ir visi galingai tęsė giesmes, iki jos pabaigos. Antanas grojo su įkvėpimu, kaip niekad savo gyvenime. Parapijietiai, entuziazmo pagauti, giedojo irgi taip kaip iki šiol negiedodavo. Tačiau pamažu jų entuziazmas pradėjo mažėti, juk išgiedojo beveik visas mokėtas giesmes. Kažkas net atidarė bažnyčios duris, pro kurias šovė žiaurus šaltas vėjas.

Žmonės sustokit – šaukė Antanas, jau stovėdamas prie altoriaus.

Daug kas atsuko ir susidomėjo žiūrėjo alto,iaus pusėn. Kiti vėl atsėdėjo. Antanas, stovėdamas prie paties altoriaus, pradėjo kalbėti.

Žmonės, jūs nežinote, kokio yra laimė švęsti Kalėdas savųjų tarpe, šiltoose namuose, tarp žmonių tokios patios tikybės, to paties kraujo. Aš jau esu praleidęs daugelį Kalėdų tarp netikintų banditų, vagių. Bažnyčioje vyravo visiškai tylą. Tai buvo pirmas atvejis, kada Antanas atvėrė paslaptis, gaubiančias jo praeitį. Gal bijojo, gal jam buvo uždrausta? Kas žino. Tik dabar, per Kučių vakarą, atvėrė Antanas savo širdį. Jis sėdėjo nejudėdamas, susikaupęs. Jautė, kad bus daugiau. Antanas patys, lyg išsiganęs savo žodžių ir tos visiškai tylos, sustojo kelioms sekundoms. Atrodė, kad jam pritrūko kvapo, prakaitas išmūšė veidą, žengė pora žingsnių pirmyn, turbūt norėdamas sustoti kalbėjęs.

Iš bažnyčios gilumos kažkas suriko:

– Kalbėk toliau, Antanai, apie tavo Kalėdas lageryje, nesustok. Juk nėra kunigo,

Nuotr. dr. Kazio Ambrosaičio

pasakyk mums pamokslą, juk tu jau ir taip esi bažnyčios tarnas.

Aptulbęs Antanas trumpam laikui pasimetė. Visai kitas reikalas vesti maldas, groti filharmonijai ar pradėti giesmes. Bet jau visai kas kita kalbėti į minia. Praėjo trumpa pertrauka, kurios metu parapijietiai turėjo progos atsikvėsti ir atsikosėti, kad vėliau netrukdytų kalbėtojui. Antanas lyg atbudo. Patraukė prie savęs kėdę ir atrėmė į ją savo grubuotą rankas. Tik tada pakėlė galvą ir žvilgtelėjo į klausančius, kurie sėdėjo susikaupę, akimis nukreiptomis į Antaną, rimti kaip priklausomieji šventovėje.

Ta istorija įvyko 1950 metais, – palengva pradėjo savo pasakojimą Antanas pritildytą balsu, atrodė tam, kad priverstų klausytojus susikoncentruoti, ar kad prisimintų kuo daugiau smulkmenų, išgyventų tą vakarą. – Tą Kučių dieną snigo tokiomis didelėmis sniegulėmis, kad reikėtų keturių lietuviškų pasiekti jų dydį. Vėjas plėšė kepurės nuo galvų. Vakaro pradėjo grįžti lageryje gyventojai. Po patikrinimo stovėjo eilėje gauti karštos sriubos ir gabalą džiovintos žuvies. Kiek apšilę, visi sugrįžo savo namuose ir be kalbų bandė pailsėti, nekreipdami dėmesio į vakaro svarbą. Arkliedėje, kur aš tada dirbau, buvo šilta ir ramu. Pasitaikė taip, kad mano bendradarbis buvo jaunuolis iš vakarinės Ukrainos, netgi buvęs skautas. Jo tėvai jau buvo mirę lageryje, dar toliau į šiaurę negu mūsų. Tolimame daržinė kampe jaunuolis pastatė mažą eglutę ir bandė ją puošti išdžiūvaisiais ažuolo lapais, ant šakų kabino kankorėžius, dažytus baltai dažais. Graži buvo mūsų eglutė, tik jokios žvaigždės neturėjome viršūnei, nes visos žvaigždės lageryje buvo raudonos spalvos, o tokios kabinti negalėjome. Padengėme mūsų mažą stalą dviem „Pravdos“ lapais, kad atrodytų iškilmingiau, o ant stalo padėjome tik ką gautus žuvis gabalus ir dar ištraukiau iš polovio paslėptus avių grūdus. Palyginti su kitais lageryje gyventojais, mūsų padėtis buvo tiesiog dieviška: šilta krosnelė apšvietė mūsų kampe, o katiliuke virė avižinė košė. Daržinėje buvo visiškai ramu, netgi arkliai stovėjo ramiai, lyg jausdami reikalingą išlaikyti šventą nuotaiką. Aš tada žvilgtelėjau į mūsų stalą, ant kurio buvo tuščia aliumininė lėkštė. Taip ir suspaužė man krūtine. Lėkštėje

nebuvo kalėdaitių, be kurių Kučių negalima švęsti. Nebuvo net gabalo duonos, nebuvo ko sulaužyti, pasidalinti ir palinkėti vienas kitam... Nejaunas tada aš jau buvau, perėjęs nemažą lageryj, atrodė, buvau užtektinai užkietėjęs, bet ašarų sulaikyti tą vakarą negalėjau, gal todėl, kad buvau vienišas ir nereikėjo jų slėpti.

Taip mums besėdint prie Kučių stalo sargybinis pradėjo daužyti geležinį bėgi dideliu kūju, pranešdamas užgesinti šviesas barakuose. Tuo tarpu aš ir jaunuolis pradėjome švęsti Kučias. Staiga prieš tai ramūs arkliai pradėjo perkūnoti ir suglaudė ausis nerimaudami.

Atidaryk duris, tu šunsnuiki, kažkas šaukė už durų. Dieve mano, atpažinęs balsą šoviau į duris skubiai atidaryti. Duryse stovėjo vyriausias lageryje viršininkas. Apsaugok mane, Dieve – pagalvojau sau, ar jau galas. Iki šio vakaro viršininkas netikrino arklių tvartą. Kai jam reikėdavo arklio ar mano muzikos visados atsisėdavo vieną savo padėjėjų. O dabar stovėjo duryse, išsiskėtęs, ant galvos kailinė kepurė su didele raudona žvaigžde. Iš patyrimo žinojau, ką daryti tokiomis atvejais, garšiai atrapotavau, kad daržinėje yra keturi arkliai ir mudu su jaunuoliu. Viršininkas buvo girtas, akys paraudusios, veidas išpurts nuo samogono, kurį galėjau suostu iš tolo. Numojo ranka į mano raportą ir jo pirmyn, o, Dieve, į mūsų kampe, prie stalo.

Na gražu, – pasakė užkūmusiu balsu ir priartėjo prie mūsų eglutės.

Vos nenutirpau iš baimės. Juk aš žinojau, kad bet kokie religiniai pasireiškimai grėstų papildomais metais lageryje. O čia pats viršininkas sugavo mane nusikaltimo vietoje ir įrodymo nereikia. Iš senų laikų atsimenu advokato posakį: „res ipse loquitur“, nors sovietams tokių legalių plonybių nereikėjo. Žinėjau, kad šis viršininkas mėgdavo bausti žiauriu metodu. Jis liepdavo priršti „nusikaltėli“ prie stulpo lageryo aikštėje, kol tas sušaldavo, o jo lavoną būdavo atšimas tik kita rytą visų kalinių akivaizdoje. Skubėjau ieškoti kokių pasiteisinimų, pasiūlymų. Neradau. O viršininkas vis stovėjo prie mūsų stalo, akis įbėdęs į eglutę. Aš tuo tarpu drebedamas stovėjau kaip statula ir šluostiau prakaitą nuo kaktos, rankų. Ir, Viešpatie, štai ką išgirdau: „Pas mus eglutė kabėdavo, prikabin-

ta prie lubų“. Dar negaliu ir dabar tuo patikėti. Jis tai pasakė gan laisvai, lyg būtų kalbama savo šeimoje. Dar ir dabar nenoriu tikėti šiuo stebuklu ar žinote žmonės? Mes su jaunuoliu vis dar stovėjome, kaip prirakinti prie žemės, kai tuo tarpu viršininkas nuėmė kepurę nuo galvos ir turputį nusilenkė, ar gal taip man pasirodė.

– Kučios šiandien ar ne taip? Patraukė taburetą prie mūsų stalo ir atsisėdė. Peržvelgė mūsų patiekalus ir, ištraukęs butelį iš kišenės, pastatė prie eglutės. Niekašdavo nepamiršiu, jis net atsisėdė tris storas stiklines, pripildė jas samogonu ir pakvietė išgerti. Mes tas stiklines vos pajėgėme laikyti drebančiose rankose, nesugebant pridėti prie lūpų. Viršininkas jau tuštino kitą stiklinę. Pagaliau mudu irgi ištuštinom savo, kas truputį ir mus nuramino.

– Koks tavo vardas, – paklausė viršininkas mano draugą. Tas pašoko nuo kėdės, išieties ir stovėjo sustingęs iš baimės. Su lageryo disciplina jis irgi buvo gerai susipažinęs, žinojo kas jam grėtė.

– Jonas, – atsakė berniukas. – Nu tai padainuok, Jonai, – vėl pasakė viršininkas. Jonukas drebančiu balsu užtraukė: „Šyryka strana maja rodnya“ – tipišką bolševikišką dainą.

– Ne, ne, – sušuko viršininkas. – Padainuok Kalėdinę.

Jonukas visiškai pasimetė. Tokio dalyko jis nesitikėjo. Stoją visiškai tylą daržinėje. Pagaliau pats komandiras, užkūmusiu balsu užtraukė: „stille Nacht, heilige Nacht“... Tada aš ištraukiau armoniką ir tęsiau tą vokišką giesmę. Viršininkas atsilėbė į sieną ir dar išmaukė vieną stiklinę. O už lageryo geležinės tvoros pasigirdo vilkų staugimas. Viršininkas liepė sustoti groti, sudrebėjo, nes vėl girdėjosi vilkų staugimas. Jis staiga pašoko, pribėgo prie durų ir pravėrė. Lageryo aikštė buvo apšviesta. Jos viduryje prirakintas prie stulpo, jau ne stovėjo, bet kabojo kažkoks kalnys. Dar jis pajėgė ir, galima sakyti, staigė iš skausmo. Bandė nutraukti virves, bet tai jau buvo jo paskutinis bandymas pabėgti nuo neišvengiamos mirties.

Dieve mano. Šaltas prakaitas išpylė mane, ir nors aš jau buvau pripratęs, bet Kučių vakaras ir klaukus vaizdas suspauzdė mano širdį. Tik štai prieš minutę aš grojau kalėdinę, kai tuo laiku žmogaus gyvybė baigėsi prie stulpo. Viršininkas vis dar stovėjo prie durų ir palengva baigė savo stiklinę. Nežinau, iš kur gavau tiek drąsos, kad paklausiau jo už ką tokia bausmė.

Nesirūpink, – atsakė viršininkas. – Jis kažkoks totorius, pavogė nuo mirusio kalinio vatnė. Už vagystės mes baudžiame, drausmė turi būti.

Virvės nutrūko ir kalnys griuvo jau visiškai sušalęs. Viršininkas apvertė auką, pakėlė jo ranką, gal tikrindamas, ar gyvas. Ranka sutrukdė, bet ir liko pakelta, lyg prašydama pagalbos iš dangaus.

Mūsų avižinė košė visiškai atšalo, kai grįžom be žodžio prie savo kalėdinio stalo. Neištuštintose mūsų stiklinėse stovėjo šalia. Neatidideldamas ištuštinau jas abi ir po kelių minučių griuvau ant šiaudų. Norėjau kuo greičiau užmigti, užmirti apie lageryj, viršininką, apie nelaimingą milijoną likimą, apie nežinomą ateitį...

Taip baigė Antanas kalėdinį „pamokslą“...

Turbūt už jį buvo išvežtas, kaip dar ilgai spėjojo parapijietiai.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
VYDRAKAI – PATALSYMAI
Turki Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesy. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-770-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIS, NAMŲ, SVENKATOS, IR GYVENBIS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir On. Mgr. Auksė S. Kono kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLS
338914 W. 90th Street
Tel. (708) 434-8884
(312) 661-6884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-666-2688.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VYRIKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
N. Doshya
Tel. 312-666-6664

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
REMAX REALTORS
(773) 586-8888
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Parduoti ar parduoti
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteris ir FAX pagalba
- Nuosavybės įstatymų patarimai
- Parduoti ir parduoti namus
- Apartamentus ir žemę
- Pateiktinais nuotraukomis

Orly KIMBLE REALTOR
7922 S. Pulaski Rd.
60629 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namą, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patars. Pateiktinais nuotraukomis.

V. Baravykas ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

Redagavo a. Laučka ir A. Dantaitė
Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Roonen

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištaka, analizuojama ta tigi šiol negyventojanti tautiško konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina Pylų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsigyvenusius savo ideologija, galima teigti, sugrąžinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-uo amžium lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre – lietuvių atstovai. Apie lietuvių Chicago. Pirmoji banga (lietuvių atstovai) (1867-1914) – lietuvių, daugumoje etnografiniai emigrantai, savo noru patinę gimtąjį kraštą, daugumoje valstietiai, maitinai išlaikymu. Antroji banga (1914-1952) – be didesnių išimčių, profesionalai, išimtinai, atvykę ne savo noru ir įgiję O.P. (displaced persons) – vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaiduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstybės mokesčio. Užsakykus šifras:

Draugas
4646 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Vilius Pėteraitis LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS

Apie 30,000 žodžių. 579 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA II Lietuvės kovos 1944-1953 metais

Sudarė: Dalia Kuodytė ir Algis Kašėta. Išleido Lietuvių politinių ir tremtinių sąjunga ir Pasaulio lietuvių bendrumas 1996, 626 psl., kieti viršeliai.
Kaina su persiuntimu JAV \$39.80
P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstybės mokesčio 6.75% (\$1.84)

Daug girdime apie šeimų problemas, pamėstinukus vaikus, našlaitius... Kartais atrodo, kad Lietuvoje normalių, mylinčių šeimų lyg ir nebėra, todėl norime supažindinti su vienos tokios gražios lietuviškos šeimos, Alvydos ir Jono Misiūnų iš Palemono, atšalyn: priekyje – Radvilė, 1 metų amžiaus; ant arkliuko sėdi dvynukai Jonas ir Eimantė; stovi dešinėje Aistė 7 metų.

VIENAM RŪPI PARKAS, O KITAM AERODROMAS

Čikagos dienraščiuose beveik kiekvieną dieną rašoma, radijo bei televizijos laidos kalbama, komentuojama apie dviejų vadovaujančiųjų asmenų bei jų sukalbininkų nesutarimus. Susidarė nemaži nuomonių skirtumai. Meras Richard M. Daley panūdė paežerėje esantį Meigs aerodromą paversti parku. O gubernatorių Jim Edgar yra kitokios nuomonės. Jam atrodo, kad aerodromas yra nemažos svarbos, ne tik miestui, bet ir visai Illinois valstijai.

Čikaga yra milijoninis miestas. Sakoma, kad mieste ir apylinkėse gyvena apie 100,000 lietuvių. Gal, tiesą pasakius,

reiktų sakyti, kad Čikagoje ir apylinkėse gyvena 100,000 lietuvių kilmės žmonių. Mes įpratome šį miestą vadinti Amerikos lietuvių sostine.

Prieš porą mėnesių, vaikštinėdamas po Marquette Parką, sutikau ilgokai nematytą savo pažįtamą. Jis jau maždaug 80 metų amžiaus, labai domėjosi artėjantiais Lietuvos Seimo rinkimais. Sakytiau, labai gerai, kad žmogus išgyvenęs daugiau kaip 50 metų už Lietuvos ribų, nepamiršta savo gimtojo krašto. Tačiau jis mane savotiškai nuteikė savo visiškai nesidomėjimu gyvenamojo miesto reikalais ir įvykiais. Galima būtų

pasakyti, kad jam Meigs aerodromas buvo negirdėtas, neręgtas sutvėrimas. Jis man aiškiai pasakė: „Nei mes akraidome lėktuvais, nei mums reikalingas tas aerodromas“. Toliau tęsdamas pridūrė: „Mums nereikia ir miesto valdžios planuojamo parko“. Taip sakant, kaip tame lietuviškame posakyje: „Ne mūsų kiaušės, ne mūsų pupos“. O vis dėlto, jeigu neklystu, mums reiktų būti truputėlį „amerikoniškesniems“. Juk daugelis mūsų yra JAV piliečiai. Daugelis yra nekilnojamo turto savininkai ir moka nustatytus mokestius. Kitaip tariant, mūsų dauguma yra pilnatiesiai valstybės, o tuo pačiu ir miesto, gyventojai.

Tiems, kurių dėmesys aplinkai dar nėra susiaurėjęs reiktų pasakyti, jog meras priėjo išvados, kad Meigs aerodromas nereikalingas nei miestui, nei valstijai. Jis manas, kad vietos gyventojams, o taip pat turistams, bus naudingiau pasivaikščioti, pasidairyti, pailsėti gražiame parke.

Illinois gubernatoriaus nuomone, Čikagos miesto ribose yra pakankamas skaičius parkų ir parkelių. Tereikia skirti daugiau dėmesio jų priežiūrai ir išlaikymui. Jo manymu, negalima abejoti Meigs aerodromo parankumu ir reikalingumu. Springfielde tikima, kad Meigs aerodromas yra visiškai aptuopiamas piniginių pajamų šaltinis.

Čikagos miesto taryba pasisakė už Meigs aerodromo panaikinimą. Tokiai nuomonei palankumo parodė ir Federalinės aviacijos administracija. Illinois valstijos valdžia, būdama skirtingos nuomonės, nutarė pasiūlyti miesto pastangoms ir perimti Meigs aerodromo administraciją. Atrodo, kad gubernatorių turi teisę ir rengiasi pasinaudoti ta teise.

Petiti nuomonių skirtumai. Atkreipia abipusiai santykius. Pasak vieno žurnalisto, bręsta kuona „civilinis karas“. Blai viau galvojant, reiktų ieškoti kompromiso. Pavyzdžiui, yra mananti, kad toje, paežerėje esančioje, saloje galėtų sutilpti ne tik aerodromas, bet ir parkas. Tačiau vargu ar kompromiso keliu pavyks suderinti miesto ir valstijos valdančiųjų sluoksnių nuomones.

Kas gi nežino, kad šiame krašte kiekvienam valia savaip galvoti, savaip planuoti ir pagaliau daryti vienokius ar kitokius sprendimus. Vienok yra žmonių, gyvenančių mieste, o taip pat gerokai už miesto ribų, kurie mano, kad kilusio ginčo priežastis kvepia nelemta partine politika. Juk Čikagos miesto meras yra demokratas, o Illinois valstijos gubernatorių – respublikonas. Meigs aerodromas tapo nebe pirmu nesutarimų arena. Ne taip seniai išsiskyrė mero ir gubernatoriaus nuomonės dėl sumanymo Čikagoje įrengti lošimų namus. Paskui abu ginčijosi dėl sporto stadiono ir dar vieno, naujo aerodromo įrengimo. Buvo ir daugiau ma-

žanės ar didesnės apimtys abipusių nesutarimų. Mums, lietuviams, tipiški pasakius: nei vienas, nei antras nenori pūsti į tą patį dūdą.

P. Petraitis

Kun. Vladas Jasionis, atvykęs iš Kauno arkivyskupijos, paskirtas Mqlėtų parapijos vikaru.

LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS RĖMĖJŲ AUKOS:

\$200 dr. Bražėnaitė Nijolė.
\$200 Gelažius Vladas.
\$125 Venclovičė Rita, Šilūnienė Viktorė.
\$100 Jagutis Amalia, Vemella Apol., Zubinienė Valentina, Širutienė Gražutė, Tomkus Leonas, Polkaitis Bronius, Aurelija, dr. Šleikuvaitis J. Vytautas.
\$80 dr. Valdas Otonas, Šaubienė Elena, Astras G. Alberta, Bobelis A. Danutė, Giedraitis L. Joseph, Dimaš Stasė, Pakulonis Eleonora, Sinkus Vytautas, Žemaitis Vytautas, Prapuolienė Aldona, Pargauskas Albinas, Drazdys A. Surdokas C. Liutėvičius Vėjas, Rev. Pakulinskis V.
\$60 Vilyašius Jonas.
\$30 Bludžius Stasė.
\$25 Chaitas Viktoras, Katinas Vitas, Jančiukaitis Vidas, Damulis B. Gintė, Norvilas Kostas, Polteraitis Marija.
\$20 Smilga Julija, Bauža Tadas, Gylis Aleksandra, Simanavičius Vincas, Musonis Vytautas, Dumbrienė Alina, Skarabedienė Birutė, dr. Landsbergis Algimantas, Kudrka Aldona.
\$10 Mykoleitis Kazys, Burchikas Bruno, Barzdukas Arvydas, Neumannas Ona.
\$5 Borišis Algirdas.

Krikščionių Demokratų partijos rėmėjų iniciatoriai nuodėdžiai visiems dėkoja. Aukos ir toliau galima siųsti lbd. Kestutis Deštas, 1901 S. 40th St., Cicero, IL 60604.

AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

15 ST. PETERSBURG, FL. Lietuvių

L.P.G. Fondo valdyba nuodėdžiai dėkoja St. Petersburg lietuviams surenkamoms \$8912 partizanams, grįžusiems iš Sibiro vergų stovyklų šelpai. Dėkojame Amerikos Lietuvių klubo valdybai už „Girių aidą“ globojimą dainininkų ir įdėtas pastangas koncerto organizavimui. Dėkojame Angelei ir Albinui Karniams, Janinai Jarašienai, Vidai Sabalienei, Gražinai ir Antanui Viktoram už suteiktą globą ir sąlygų sudarymą pasigrožti Jūsų miestu. Ačiū visiems darbuotojams-joms prisidėjusiems prie vaišių ir koncerto pasiekimo. Ačiū Amerikos lietuvių klubo pirm. Angelei Karnienei, valdybos nariams: Danai ir Vytaui Maželskams, Vidai Sabalienei, Sofijai ir Stasiui Vaiskams ir Edvardui Lapui. Ačiū ponams Taorams už parodos surengimą ir parodant vietas žemėlapyje, kur buvo kalinami lietuviai.

Aukos gautos iš šių asmenų:
\$400 Vanda ir Zenonas Petkai.
\$100 Amerikos Lietuvių klubas.
\$100 dr. Petrikas ir dukta M., Lota Januškaitė, A. ir T. Zebertavičiai, MD. Paulukonis V. ir J.
\$70 Šviderskienė S.
\$60 Gaizauskienė K., Tamulienė S.M., N. Paramskienė, A. Kabašas, E. Grigaliūnienė, dr. Aldona ir V. Valis, Ed. Lapas, A. J. Suleičiai, H. Žilkus, M. ir P. Andrejauskai, A. ir A. Karniai.
\$45 V. Gelažius.
\$40 Lukauskienė, G., A. Dudas, Z. E. Radvilė.
\$35 Alf. Lauras.
\$30 A. B. Barikai, V. A. Grudzėiai, Z. V. Juškos.
\$25 S. S. Valskiai, J. Navakas, E. Jasaitienė, J. ir B. Taorai, M. I. Šikailis.

\$20 Spokauskienė, B. Maurutė, J. Labanuskas, I. Jakšienė, A. Paulionis, P. Valskionė, V. Valskauskas, V. Straznickas, A. Daunys, J. Kasperaitis, J. A. Balbaitis, J. Istauskas, R. R. Bartulka, G. V. Birkavičiūtė, M. Pakulienė, V. A. Rutelionis, S. B. Juozapavičiūtė, M. Mikalėnė, J. R. Mikalė, A. R. Plapias, J. Danileuskas, J. J. Šarūnė, G. A. Armeliai, A. Šukys, J. V. Stakšai, dr. Rev. Eug. Valė Gerulaitis, V. V. Gliosai, J. Riba, S. Matulavičienė ir Vida Sabienė.

\$12 Spokauskienė.
\$10 A. Aclenė, G. Čyvenė, O. Štandienė, S. Čonienė, Aldona Čonaitė, R. Baly, O. Minaitienė, J. Rukšionienė, S. Salienė, P. S. Jančiukaitis, A. O. Alkai, J. Babravičius, J. O. Pupinkai, V. Leščinskienė, X.X. Mr. Mrs. Kuthman, X.X.
\$5 V. Valskionienė.

Visiems dėkoja: L.P.G. Fondo pirmininkas, valdybos nariai ir partizanai gavę pašalpą.

A.†A. MARIJA KONCIENĖ STRASEVIČIŪTĖ

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Čikagoje Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. gruodžio 30 d., 11:55 v.r. sulaukus 87 metų. Gimė Lietuvoje, Raguvos kaime prie Panevėžio. Amerikoje išklyveno 47 m.

Nulitė liko: sūnus dr. Alvydas; dukterys – Birutė Šimaitienė su vyru Vaidotu, Virginija Vengrienė su vyru Vitoliu ir dukra Indrė ir sūnum Tomu, Danutė Dutton su vyru Danny ir dukrom Kristina, Lydija ir Andrea ir Dalia Jukšienė su sūnumis Vyta ir Aleksu ir dukra Deana; brolis dr. Stasys Strasevičius su žmona Elena ir jų vaikai: sūnus dr. Rimvydas Stasys Strasevičius su žmona Dalia ir sūnumis Antanu ir Jonu, dukros Virginija Metz su vyru Russel ir sūnumis Alec ir Andrew, ir Marytė McBride su vyru Jim ir sūnumis Riley ir Rowan.

Nulitė Lietuvoje liko: sesuo Jadvyga Čerkaušienė ir jos vaikai su jų šeimomis, a.a. brolio Leono vaikai su jų šeimomis, a.a. brolio Povilo vaikai su jų šeimomis, a.a. sesers Emilijos Sprindienės vaikai su jų šeimomis.

Velionė buvo žmona a.a. Antano. Kūnas bus palaidotas ketvirtadienį, sausio 2 d. nuo 3:00 val. p.p. iki 9:00 v.v., Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.), Lemont IL.

Laidotuvis įvyks penktadienį, sausio 3 d. iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus stilydėta į Pal. J. Matulaitis mišios bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių a.a. Marija bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje giliu praklame aukoti šv. Mišioms, arba „Lietuvos Vaikų Vilniai“.

Nuodėdžiai kvietiami gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nulitėsi šeima.

Laid. direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.†A. ANTHONY L. ADOMAITIS Retired Corp. or IL State Police. Army veteran of World War II.

Gyveno Angola, IN. Anksčiau Čikagoje, Marquette Parko.

Mirė 1996 m. gruodžio 30 d., 9:14 v.r. sulaukus 77 metų. Gimė Čikagoje.

Nulitė liko: žmona Rita Zanauskaitė, dukta Adriane Willig, brolis Joe, sūnus Robert, marta Mary, anūka Anthony ir Sophie Adomaitis, ir Zachary Willig, sesuo Helen Miller ir šeima Sun City Arizona, brolis Edward Adomaitis su žmona Margaret ir šeima Sun City Arizona, brolis Ray Adams su žmona Mary ir šeima Dallas Texas ir kiti gimines.

Priklausė Knights of Columbus, Cardinal Mundelein Council 3024 Fourth degree Member, District Deputy of K.O.C., IL Police Association, Farnas American Order of Police, Retired State Police Assoc. of IL, Don Vernal American Legion Post #906, V.F.W. Post 2255 Angola, IN. AM VETS, Loyal Order of the Moose Lodge #1566.

Velionis palaidotas ketvirtadienį, sausio 2 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71st St.

Laidotuvis įvyks penktadienį, sausio 3 d. iš laidojimo namų 10 val. ryto bus stilydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 10:30 val. gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje giliu praklame aukoti American Heart Association. Nuodėdžiai kvietiami gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nulitėsi žmona, dukta, sūnus, anūka, sesuo ir broliai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 1(800) 994-7600.

A.†A. VLADISLAVA MACIEJAUSKIENĖ EIDRIGEVIČIŪTĖ

Gyveno Euclid, Ohio.

Ši pasaulį paliko 1996 m. gruodžio 29 d., nesulaukus 87 metų.

Gimė Liepojoje, Latvijoje 1910 m. sausio 7 d.

Nulitė liko: sūnus Vladas su žmona Henri, anūka Viktoras ir Ilona su sūnumis David, Christian ir Eric; dukta Kristina su vyru Roma, anūka Diana, Paulius ir Ina, A. Sprindys su žmona, J. Bendorienė su žmona.

Priklausė Clevelando Birutėčių ir Pensininkų draugijoms.

Vizitacijos nebūs.

Šv. Mišios už a.a. Vladislavos sielą įvyks ketvirtadienį, 1997 m. sausio 2 d. 10:30 val. Dievo Motinos Nuoširdinės Pagalbos bažnyčioje, Nef Road, Clevelando.

Nuodėdžiai kvietiami visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose stovyklavietėse Mišiose.

Nulitėsi žmona ir dukta su sūnumais.

LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJUS DĖKOJA

Režisierius, aktorius Vytautas Valiūnas už dovanotą scenos apšvietimo ir garso sistemos gausią operaciją. Šioji nepaprastai didelė dovana mūsų kultūrai saugoma yra labai nei džiuginanti, nes dabar galėtume profesionaliai apšviesti teatrinius bei muzikinius renginius ir naudotis PA garso sistema, kurios mums taip trūko.

Toks nesavęs audimas ir patriotiškas Vytauto Valiūno apsiprengimas padėti lietuviškam žodžiui ir muzikai kietėti Lietuvių Dailės Muziejuje yra ypatingai garbingas ir tebus pavyzdys visiems, kuriems svarbu neatsižvelgti užgauti lietuviško meno žiburčiui išsiviję.

Nuodėdžiai padėka priklauso ir TRANSPAK agentūrai, velui ir rūpestingai pervedusiai visą Vytauto Valiūno dovaną. Šioji, visoms žinomai agentūrai, taip pat parodė didelį dėmesį išsiviję kultūros švietimui, atsižvelgiant į jai daromo uždarbio.

Su gilia pagarba ir dėkingumu,

Lietuvių Dailės Muziejus
Lemont, Illinois

TRANSPAK - naujas adresas ir telefonas

4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-838-1050

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams AIR CARGO.
Komerčinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais -
nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas
per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98 ir šventinis už \$39.-

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.
55 svarai arba 25 kg.

\$39.- tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Pageidaujant prisijungti smulkia informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Mūsų atstovybė Lietuvoje:
Vilnius 26-28-27, 26-24-27

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and Vilnius, Lithuania. Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-669-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-644-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šį sekmadienį, sausio 5 d., per kiekvienas šv. Mišias šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje kalbės naujai paskirtas administratorius kun. Mykolas Yakaitis. Kadangi jis laikinai (taip bent sakoma) pasiliks ir St. Barbara parapijos administratorium, daugelis parapijiečių turi klausimų, kaip kunigui pavyks suderinti šiu dviejų didelių parapijų administravimą, ar jis bent kiek moka lietuviškai, ar jis tikrai stengsis eiti buvusio labai rūpestingo ir pareiškimo klebono kun. Jono Kuznisko pėdomis. Galbūt sekmadienį kun. Yakaitis į daugumą tų klausimų atsakys, todėl svarbu dalyvauti šv. Mišiose ir pasiklausti.

Linas Raskavičius, Huntington Beach, CA, atsiuntė 100 dol. auką už kalėdines korteles. Jo dosnumas tikrai padės nugalėti bent dalį finansinių sunkumų, tad sakome – dėkui!

Janė Valeikienė neša šv. Mišių auką, šv. Kazimiero, Gary, IN, bažnyčiai minint 80 metų sukaktį. J. Valeikienė yra Gary lietuvištos mokyklos tautinių šokių mokytoja. Šiai lietuvių parapijai sėkmingai vadovauja klebonas prel. dr. Ignas Urbonas.

Nuotr. Vytauto Kasniūno

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosiminti. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (312) 847-7747. (sk)

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 1-773-776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Sešd. 9 v. iki 1 val. p.p.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus) Tel. 312-932-4900 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS Vytenis Lietuvinkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 312-294-0100 Kasdien 9 v.r. – 5 v.v. Seštadienis ir vakaras pagal susitarimą

Talka, Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvas, Hamilton, Ontario, Canada, atsiuntė „Draugui“ 500 kanadiškų dolerių čekį per vedėją R. Sakalą. Tai buvo tikrai netikėta ir nužiuginusi parama, kuri labai „Draugui“ reikalinga ir nuostabi gilia padėka!

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras per savo išdininkę Kleopatą Buinevičienę atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Sveikiname chorą su gyvastinga, sėkminga veikla ir linkime mus savo dainomis bei giesmėmis daug daug metų. Ačiū už paramą.

Petronėlė Laukaitis, Chicago, IL, apdovanojo „Draugą“ 100 dol. parama. Tariau ačiū už jos dosnumą ir linkime laimingų Naujųjų metų!

Yra sakoma, kad daug lengviau duoti, negu prašyti. Bet, kad galėtume duoti, reikia kažką turėti...

„Seklyčioje“ gruodžio 14 d. su ruošė prašymo vakarą, kad papildyti labdaringos veiklos fondą. Jau prieš mėnesį buvo skelbiama, kad būtina apsilankyti „Seklyčioje“, kol pinigai neišleisti Kalėdiniam pirkiniam. Lietuvių visuomenė į „Seklyčio“ vadovų šauksmą gausiai atsiliepė. Susirinko pilna salė garbingų svečių, norinčių paremti šią labdarinę įstaigą.

Birutė Jasaitienė – Lietuvių Bendruomenės Socialinio skyriaus vedėja ir šių namų šeimininkė, pažymėjo, kad šie namai nėra pakankamai dideli, bet atlieka milžinišką šalpos darbą ir išlaiko sunkiai sergančius vaikus su kaulų iškrypimais. Ši įstaiga yra pasirodusi padėti visiems, jeigu tai leidžia riboti ištekliai. Ji pasidžiaugė, kad yra daug gerų žmonių, kurie aukoja savo laiką ir pinigus.

Esame geruose santykiuose su Čikagos miesto vadovais, vykdomieji nurodymai. Ji taip pat pasidžiaugė, kad Čikagos miesto valdžia neužmiršo šios įstaigos ir jos išlaikymui paskyrė nemažą pinigų sumą. Už tai esame labai dėkingi Čikagos merui Richard Daley ir jo valdininkams.

Be paramos iš miesto, gauname aukų iš daugelio geradarių ir iš Lietuvių fondo, kuris šių namų išlaikymui paskyrė 10,000 dol. Šią sumą penki ta-

Pirmadienį, sausio 6 d., 7 val. vak. šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje šaukiamas informacinis susirinkimas, kuriame bus pateikiama informacija apie galimybes įsigyti Marquette Parko apylinkėje nuosavybę tik su 1,000 dol. įmokejimu. Šios lengvatos teikiamos per Neighborhood Housing Services organizaciją.

Čikagos Gen. T. Daukanto ir Cicero Klaipėdos Jūrų šaulių kuopos 1997 m. sausio 12 d. sekmadienį, 2 val. popiet, Šaulių namuose kartu rengia Klaipėdos krašto atvadavimo 74 metų sukakties paminėjimą. Paskaita dienos tema skaitys: „Povilas Vaičekas. Mėninių dalį atliks mūs. Algimantas Barniškis. Po minėjimo bus kavutė. Rengėjai maloniai kviečia organizaciją su viešvomis ir lietuviškąja visuomene paminėjime dalyvauti.

Svarbu visiems gimnazijai baigiančių abiturientų tėvams: jeigu jūs dukra ar sūnus šį pavasarį baigs gimnaziją, labai kviečiame dalyvauti susirinkime, kuriame bus teikiama informacija apie abiturientų pristatymo pokylių. Susirinkimas šaukiamas sausio 18 d., šeštadienį, 10 val. ryte, Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL, posėdžių kambaryje. Informacija teikia dr. Vilija Kerelytė, tel. 708-496-9611.

Pradėkime Naujus metus su daina ir sąvųjų tarpe, kad jie būtų linksmi, vyrautų bendradarbiavimo, susiklausymo ir vienybės nuotaika. Sausio 5 d., sekmadienį, 12 val., Pasaulio lietuvių centre rengiama dainos ir muzikos popietė. Bus daug programos atlikėjų, bet bus progų ir publikai padainuoti. Visi kviečiami – pasivaikščiame, pabūsimė valandėlę kartu. Popietę ruošia PLC renginių komitetas ir šada, kad nei vienas atvykusiems neteks nuobodžiauti ar gailėtis atvykus.

Anthony Sheper, Park Ridge, IL, už kalėdines korteles atsiuntė 100 dol. auką. Esame nuostabiai dėkingi už dosnumą ir linkime laimingų 1997 metų.

LABDAROS VAKARAS „SEKLYČIOJE“

rybos nariai: St. Baras, dr. A. Razma, dr. F. Kaunas, dr. K. Ambrozaitis ir Vaclovas Momkus atnešė ir įteikė Socialinio skyriaus vedėjai Birutei Jasaitienei, sakydami paskatinančias kalbas. Prel. kun. dr. Juozas Prunskis yra įnešęs 10,000 dol. į šių namų sąskaitą, kad už gautus nuostimčius būtų skiriama premija asmeniui, sulaukusiam (siai) 65 metų ir yra pasižymėjęs visuomeninėje-katalikiškoje veikloje. Atrankos komisijos pirmininku buvo išrinktas Juozas Zygas.

Grazina ir jos vyras Lautaud padovanojo 1,000 dol. Dr. Prunskienė, „Našlaičių globos“ pirmininkė, taip pat paskyrė 500 dolerių auką, be to – ji dar Lietuvoje asmeniškai globoja 20 našlaičių.

Nepamirštinos ir „Lietuvos Dukters“ ir jų pirmininkė S. Krutuliene su valdyba teikiančių pagalbą „Vaikų vilčiai“.

Ypatingą padėką reikšė Viktorijai ir Antanui Valaviciams už jų pasiaukojimą, išlaikant šiuos namus ir atliekant daugybę darbų.

Marija Kraučūnienė „Vaikų vilties“ globėjams ligoniu-kams yra antroji mama, vertė ja ir ašarų išuostytoja. Daug padeda išradinėjant popietę organizatorių ir „Pensininko“ administratorę Elena Sirutienę ir Birutę Podienę, kuri duoda šimtus patarimų ir išvežioja maistą negalintiems atvykti į „Seklyčio“ valgyklą. Pasidžiaugė darniu bendradarbiavimu su įstaigos valdybos nariais. Ypač dėkinga vertėjai ir žurnalistei Aldonai Šmulskienei. Taip pat atsispažė tų asmenų, kurių neįvardino, nes jų yra daug. Į šios organizacijos vadovaujančią grupę įeina Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė advokatė Ragina Nėrutiene. Ji pasidžiaugė, matydama tiek daug susirinkusių, kad galėtų prisidėti artimo gerovei ne tik pinigais, bet ir darbu. Dėkojo šių namų valdytojai Birutei Jasaitienei už jos pasiaukojimą darbą ir šių namų administravimą. Birutė Jasaitienė pakvietė kun. V. Rimšėlį, MIC, kad sukalbėtų maldą ir palaimintų ne tik valgius, bet ir susirinkusius geradarius ir šio pastato darbuotojus.

Po šventinių pietų Elena Sirutienė pristatė šio vakaro programos atlikėjų. Grojo Algis Barniškis – plačiai žinomas dainininkas ir muzikas, savo dainomis nukeliantis į tolimą mūsų tėvynę – Lietuvą. Solistai – Margarita ir Vaclovas Momkai, dainuojantys daugelyje operų ir parengimu, šiam vakarui sukūrė juokingus kupletus apie visuomenėje žinomus veikėjus ir jų „griekus“.

Po linksmosios dalies, prasidėjo visų laukiamieji laimėjimai. Laimingieji džiūgavo, o nelaimėję – džiaugėsi tuo, kad savo įnašu galėjo pradiuginti kitus ir tuo patį paremti „Seklyčio“ veiklą.

A. Pauzulis

R. Jasaitienė

1997 m. lapkričio 9 d. šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyko Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos narių prisiminimas. Procesija prie altoriaus palydėjo (iš kairės): Angela Leštinienė (3-ties kuopos pirm.), Betty Zibas ir centro valdybos sek. Sabina Rutaitė-Henson.

VERTINGOS DOVANOS

Įnž. Edmundas Jasūnas, populiarusis aviacijos istorikas, devynis metus redagavęs „Lietuvių balsą“, prieš kalėdines mėnesių iš tų pareigų išėjo į „pensiją“, kad galėtų sutvarkyti savo gausų lietuvištos rinkinį. Deber jis nudiugino Lietuvos aviacijos tyrimo ir studijų centro pirmininką prof. dr. Joną Račkauską ir jo bendradarbius, dovanodamas didžiulę, jau sutvarkytą, savo turtingo periodikos rinkinio dalį LTSC vėdamam Pasaulio lietuvių archyvu.

Archyvas ypač vertina 19 metų „Naujienu“ komplektus, kurių tarpe yra galbūt vieninteliai išlikę šio išnykusio Čikagos dienraščio metiniai rinkiniai. Edmundas Jasūnas išau-gojo ir padovanojo 1924, 1925, 1929, 1939, 1947, 1951 ir 1974-1986 metų komplektus. Prie jų yra ir 1957-1967 metų „Naujienu“ šeštadieniniai priedai.

Jasūnas centrai padovanojo ir kito Čikagoje leisto ir nesenai egzistavę pabaigusio, laikraščio 14 komplektų. Tai „Laisvoji Lietuva“,ėjusi nuo 1971 iki 1985 metų, o taip pat kitų lietuvių išievojus laikračių, nuo 1937 m. iki 1985 m., ir pavadinimais nuo „Argentinės lietuvių balsas“ iki „Tėviškos žiburių“, gauta dar apie 40 komplektų. Be to, nemažas rinkinys įvairių lietuvių koncertų, operos spektaklių ir meno parodų katalogų.

Didelis aviacijos entuziastas, kuris buvo įsigijęs net komercinio lakūno leidimą, Edmundas Jasūnas yra įtejęs lietuvių knygnešybos istorijai savo paruoštą ir išleista retų fotografijų albumais apie S. Dariai ir S. Girėną bei Feliksą Vaitkų. Šioms knygoms jis parašė ir tekstą lietuvių ir anglų kalba.

E. Jasūnas yra ruošęs Lietuvos aviacijos generolo Antano Gustaitio, F. Vaitkaus ir Dariaus ir Girėno pasiekimų apibendrinančias parodas Čikagoje. Jis taip pat yra suredagavęs dvi atsiminimų knygas: Sibiro tremtinio Jono Kreivėno ir Juozo Šmotelio, gyvenusio Čikagoje nuo 1907 metų.

Nepasakotinėje vietoje ir Lietuvos filatelija. Jis yra buvęs Filatelių draugijos „Lietuva“ pirmininku, biuletenio redaktoriumi ir parodų vertintoju. Be to, buvo draugijos 35 metų sukaštuvinio leidinio redaktorius. Šiems prasmingiems pasireiki-mams lietuvių tarpe jis rado laiko, apie 25 metų dirbdamas vyriausiu elektros inžinierium keliose pramonės įmonių projektavimo firmose Čikagoje.

Prof. dr. Račkauskas jį laiko puikiu pavyzdžiu visiems kultūrinės veiklos veteranams, nes „redaktorius Jasūnas, dar pajėgus būdamas, pasirūpino savo asmeninių rinkinių tvarkingu perdavimu kvalifikuotai visuomeninei įstaigai, kur jis galės pasinaudoti mokslininkai iš arti iš teli“.

Arūnas Zelekas

ČIKAGOS ZANAVYKAI VIS DAR VEIKIA

1997 metais Čikagoje veikiantis Šakių (arba Šakių apskrities) klubas minės savo veiklos 60-metį. Jį yra susibūrę zanavykai arba jų draugai, kurie, nors ir gyvendami Amerikoje, vis dar prisimena savo gimtinę, ja domisi, nori palaikyti tarpusavio ryšius.

Reikia pasakyti, jog klubo narių amžius jau yra garbingas – ne vienas jų yra perėngęs 70 metų ribą. Tačiau tas jiems netrukdo du kartus metuose ateiti į klubo narių susirinkimus ir bent tiek pat kartų į klubo rengiamus pasilinksminimus. Paskutiniu metu į klubo narių tarpą įsijungia ir jaunesni žmonės, kai kurie net neseniai atvykę iš tėvynės. Tad, kaip atrodo, klubas išsilaikys dar ne vienus metus, o su Dievo pagalba, gal ir šimtmečio galo sulauks.

Teko dalyvauti klubo metiniam narių susirinkime, kuris įvyko lapkričio 26 d. Šaulių saleje. Čia susirinko apie 40 narių, iš 70 klubui priklausančių. Susirinkimą atidarė Ema Balzerienė. Buvo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas, duota finansinė apyskaita, paskirtos aukos bei atlikti kiti formalumai.

Pasišėjo, kad klubo kasoje yra beveik 19,000 dolerių. Šį kartą aukos teko ne vien tik

Dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, Lockport, IL, atnaujindami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 105 dol. auką. Reikiame nuostabią padėką, linkėdami laimingų, sveikų ir sėkmingų Naujųjų metų.

Josephine Miller, Oak Lawn, IL, džiaugiasi „Draugo“ kalendoriumi, o savo džiaugsmą išreiškia 100 dol. auka. Linkime, kad visos dienos tame kalendoriuje būtų jai laimingos ir dėkojame už dovaną.

Čikagoje leidžiamam „Draugui“, bet ir Šakių tokio pat var-do laikraštui. Taip pat duota ir lietuviškos radijo valandėlės bei labdaringos organizacijos. Nutarta nekelti nario mokestio, kuris yra tik 3 dol. metams.

Susirinkime aktyviai reikėsi ir klubo sekretorius, tikras zanavykas, Juozas Vasiukevičius, kuris su savo žmona Antanina yra šio klubo stiprūs ramačiai. Juozas – jau nejaunas vyras, nes gimęs 1912 m. Sintautuose, tad netrukus savo 85-metį minės. Neseniai jis išgyveno sunkią operaciją, o po jos vėl į ligoninę buvo pakliu-dęs. Tačiau jis nemėgsta būti dykas, galiausiai sakyti – negali nusėdėti vienoje vietoje.

Is savo tėvų paveldėjęs ūki, jis sėkmingai Zanavykijoje ūkininkavo, kol veikėjo bėgti nuo bolševikų ir trauktis Vokietijon. Tada atsirado proga perklausti Atlantą ir tokiu būdu nutupė Čikagoje. Čia užaugino ir išmokslino sūnų Rimvudą bei dukras Joaną ir Danutę. Jis su savo žmona stambiomis sumomis rėmė besimokantį jaunimą ir lietuvių kultūrinės organizacijas. Jų paskirtas aukas lietuviškiems reikalams yra sunku suskaičiuoti.

J. Vasiukevičius asmeniškai ir Šakių klubas stambiai pinigų suma parėmė dviejų tomų veikalą „Zanavykija“, kuris buvo išleistas 1979 metais Čikagoje (redaktorė – Alicija Rugsytė). Tokio stambaus veikalo apie Zanavykiją ir zanavykus dar nėra išleista ir Lietuvoje.

Tai vis nuopelnas Šakių klubo ir pavienių zanavykų – kaip Juozo ir Antaninos Vasiukevičių bei daugelio kitų. Jų pastangomis garsas apie Zanavykiją sklinda po pasaulį. Jų dėka, jis turbūt dar ilgai nenu-tils.

Edvardas Šulaitis

Darbėtoji zanavykai, Čikagoje veikiantis Šakių klubo nariai, Juozas ir Antanina Vasiukevičiai.

Nuotr. Ed. Šulaitis